С.ШАРЕЦКИЙ: «Правовой беспредел, который творится в эти дни в Беларуси, можно сравнить только с порядком в фашистской Германии» (Артыкул старшыні ВС на стар. 3)

СВАБОДА

Год заснавання 1902
Выходзіць з 1990
Галоўны рэдактар Ігар Германчук
Заснавальнік і выдавец Павел Жук
Наклад 90.000
Адрас рэдакцыі:
220088, Мінск, вул.Іванаўская, 56
Тэл./факс 2 362 441

15 лістапада 1996 г. № 87 Кошт свабодны

Лукашэнка хоча пакінуць у Беларусі ядзерную зброю

Узмоцненая ахова будынка расійскай Дзярждумы падчас знаходжання там Аляксандра Лукашэнкі не застрахавала яго ад фактычнага правалу візіту. Назіральнікі схільныя ацэньваць вынікі паездкі Лукашэнкі ў Маскву як нулявыя.

Напярэдадні візіту лідэр расійскіх дэмакратаў Грыгорый Яўлінскі ад імя фракцыі «Яблоко» зрабіў заяву, у якой абвінавaціў Лукашэнку ва ўсталяванні ў Беларусі дыктатуры. Ніводзін прадстаўнік «Яблока» на выступленне Аляксандра Лукашэнкі не з'явіўся. Затое прыехалі 15 беларускіх парламентарыяў.

Факт адкрытага ігнаравання Лукашэнкі расійскімі дэмакратамі нікольки не збянтэжыў беларускага прэзідэнта, і перад дэпутатамі расійскай Думы ён з'явіўся ў амплуа выкрывальніка зласліўцаў, якія імкнуцца перашкодзіць працэсу інтэграцыі. Па словах беларускага правадыра, шэраг расійскіх палітыкаў пры вызначэнні працэсу беларуска-расійскай інтэграцыі кіруюцца думкай пра тое, што Беларусь з'яўляецца нахлебніцай у Расіі. *«Гэта не так»*, — заявіў Лукашэнка і нагадаў расіянам, што Беларусь забяспечвае інтарэсы РФ на Захадзе. Другая «няправільная думка», па словах Лукашэнкі, гэта тое, што Беларусь быццам бы адстае ад Расіі па тэмпах эканамічнай рэформы.

Пералічыўшы «няправільныя стэрэатыпы» ўспрыняцця беларуска-расійскай інтэграцыі, Аляксандр Лукашэнка перайшоў да ўнутрыпалітычных беларускіх праблемаў. У чарговы раз ён заявіў пра апазіцыйныя прэзідэнту сілы, якія не перапыняюць спробы скінуць «усенароднаабранага» прэзідэнта. Свой праект канстытуцыі, які выносіцца на рэферэндум, Аляксандр Лукашэнка назваў адзіным сродкам, здольным уратаваць Беларусь ад полымя грамадзянскай вайны.

Запэўніўшы расійскіх дэпутатаў у тым, што прэзідэнт Беларусі дзейнічае толькі ў адпаведнасці з законам, Лукашэнка перайшоў да улюбёнай тэмы — пашырэння *NATO* на ўсход. Беларускім чытачам добра вядомыя сентэнцыі беларускага лідэра з гэтай нагоды. Але ж адметнасцю думскага выступлення Лукашэнкі стала заява аб тым, што Беларусь не будзе імкнуцца вывесці ядзерную зброю са сваёй тэрыторыі. *«Я пытаюся ў тых, хто імкнецца пераканаць мяне ў неабходнасці вываду ядзернай зброі, ці не задужа мы спяшаемся ў сітуацыі, калі патэнцыйныя члены блока NATO гатовыя размясціць ядзерную зброю на сваёй тэрыторыі».* Ці будзе мець гэтая заява Лукашэнкі нейкія наступствы — можна толькі здагадвацца. У развіццё геапалітычных праектаў па падвышэнні статуса Беларусі Аляксандр Лукашэнка высунуў ідэю пераўтварэння Беларусі ў мост паміж Расіяй і Калінінградскай вобласцю. Праўда, наконт пракладкі транскантынентальнай магістралі на гэты раз гаворка не ішла.

(Працяг на стар.2)

Датэрміновае галасаванне – толькі з даведкай

14 лістапада Вярхоўны Савет даў афіцыйнае тлумачэнне па прымяненні некаторых спрэчных момантаў закона аб рэферэндуме. Парламент вызначыў, што прымаць удзел у датэрміновым галасаванні маюць права толькі тыя грамадзяне, якія дакументавана пацвердзяць прычыны сваёй адсутнасці на выбарчых участках у дзень рэферэндуму (камандзіроўка, ад'езд і г.д.). Астатнія жадаючыя прагаласаваць могуць зрабіць гэта толькі 24 лістапада.

Прынятыя парламентам нормы ўступаюць у дзеянне з 14 лістапада — з гэтага дня імі абавязаны кіравацца ўсе выбарчыя камісіі.

Віталь ЦЫГАНКОЎ

Адстаўка ў знак нязгоды

Намеснік міністра замежных справаў Андрэй Саннікаў падаў у адстаўку, матывуючы яе нязгодай з палітыкай прэзідэнта Лукашэнкі. У практыцы нашага знешнепалітычнага ведамства такое здарылася ўпершыню.

А.Д.

Прыкрыць СВАБОДУ не ўдаецца

Забараніць газету СВАБОДА праз суд пакуль не ўдаецца. 12 лістапада ў Вышэйшым гаспадарчым судзе адбылося першае паседжанне па справе аб закрыцці нашай газеты. Аднак высвятлілася, што не хапае юрыдычных падставаў для спынення выпуску СВАБОДЫ. Дзяржкамдрук лічыць, што такія падставы ёсць. Чарговая сустрэча ў судзе адбудзецца сёння, 15 лістапада.

Рэдкі выпадак: міліцыянтаў асудзілі за здзекі

На гэтым тыдні ў судзе Маскоўскага раёна г.Мінска завяршыўся працэс над двума супрацоўнікамі міліцыі.

Оперупаўнаважаныя крымінальнага вышуку Мікалай Палубінскі і Сяргей Панамарэнка абвінавачваліся ў перавышэнні службовых паўнамоцтваў і прымяненні грубай фізічнай сілы.

1 лістапада 1995 г. М.Палубінскі выклікаў на размову ў Кастрычніцкі райаддзел міліцыі Міхаіла Коцура, якога падазраваў у крадзяжы каштоўных рэчаў з кватэры жонкі. М.Коцур адмовіўся размаўляць з оперупаўнаважаным, заявіўшы, што не ўчыняў ніякіх злачынстваў. Тады М.Палубінскі разам з С.Панамарэнкам пачалі жорстка збіваць М.Коцура. Яны надзявалі Міхаілу наручнікі і падвешвалі за рукі на лом, нацягвалі працівагаз і перакрывалі доступ паветра. Пасля катаванняў міліцыянеры яшчэ доўгі час незаконна ўтрымлівалі М.Коцура ў камеры і дамагаліся ад яго прызнання віны.

Судова-медыцынская экспертыза пацвердзіла шматлікія цялесныя пашкоджанні ў пацярпелага. Следчыя пракуратуры знайшлі ў кабінеце М.Палубінскага лом, акрываўлены працівагаз і вяроўку. Дзякуючы прынцыповасці работнікаў пракуратуры справа была даведзеная да канца.

Суд доўга разбіраўся ў матэрыялах, прадстаўленых следствам, заслухаў шматлікіх сведак і прызнаў М.Палубінскага і С.Панамарэнку вінаватымі ў здзейсненым злачынстве. Абодва супрацоўнікі міліцыі асуджаныя на 3,5 года пазбаўлення волі.

Альгерд НЕВЯРОЎСКІ

Лукашэнка хоча пакінуць у Беларусі ядзерную зброю

(Пачатак на стар. 1)

Тон і змест выступлення Лукашэнкі ў Дзяржджуме мала чым адрозніваўся ад яго ных выступленняў перад беларускай публікай. Прэзідэнт Беларусі ў чарговы раз абвінавачваў журналістаў расійскіх СМІ у прадажнасці, выліў порцыю бруду на беларускую апазіцыю, а таксама запэўніў, што ва ўмовах, калі хворае Ельцын, на ім ляжыць надзвычайная адказнасць за лёс інтэграцыі. Адзінае, што рэальна прапанаваў беларускі лідэр, — *«у студзені сабраць парламенты дзвюх краінаў і вырашыць далейшы лёс яднання, а калі трэба, то і аб'яднання двух вялікіх народаў»*.

309 галасамі «за» Дзяржджума даручыла адпаведным камісіям распрацаваць праекты далейшага паглыблення інтэграцыі. Мяркуемага выступлення ў Дзяржджуме Віктара Ганчара не адбылося. Невядома, наколькі сапраўднай з'яўляецца інфармацыя аб тэлефоннай размове Аляксандра Лукашэнкі з Віктарам Чарнамырдзіным, што быццам бы адбылася напярэдадні візіту. Але ж той факт, што з выступлення Лукашэнкі ў Дзяржджуме практычна цалкам знікла тэма стварэння беларуска-расійскай канфедэрацыі, сведчыць аб больш чым халодным стаўленні расійскага кіраўніцтва да інтэграцыйных памкненняў беларускага лідэра.

Гэта было адчувальна падчас сустрэчы прэзідэнта Лукашэнкі з прэм'ерам Расіі Віктарам Чарнамырдзіным, а таксама старшынёй канцэрна «Газпром» Рэмам Вяхіравым. Тэма размовы тычылася не абстрактных інтэграцыйных ідэяў, а даволі канкрэтных рэчаў. Так, згодна паведамленню прэс-службы расійскага ўрада, Віктар Чарнамырдзін цікавіўся дынамікай нарастаючай беларускай пазыкі за энерганосьбіты. Акрамя гэтага расійскі прэм'ер выказваў незадаволенасць ходам эканамічных рэформаў у Беларусі, што, па яго словах, значна запавольвае ход інтэграцыі.

Па пытаннях, што абмяркоўваліся на сустрэчы Лукашэнкі з Чарнамырдзіным, можна зрабіць выснову, што гутарка насіла няпросты характар. Назіральнікі ж адзначаюць, што халоднае стаўленне расійскага кіраўніцтва да ініцыятываў «малодшага брата» лепшым чынам ілюструе агульную тэндэнцыю інтэграцыйных працэсаў Беларусі і Расіі: Масква не столькі не хоча, колькі не можа пераварваць бясконцыя інтэграцыйныя ініцыятывы беларускага кіраўніка, улічваючы пры гэтым, што сам тэрмін «інтэграцыя» ператвараўся ў вуснах Лукашэнкі ў дзейсны сродак змагання з унутрыбеларускай апазіцыяй.

Такім чынам, адсутнасць рэальных вынікаў візіту Лукашэнкі ў Маскву дае падставы прагназаваць, што беларускія грамадзяне ў чарговы раз пачуюць з вуснаў прэзідэнта расповяд пра плённасць справы інтэграцыі наогул і пра руплівасць у гэтым накірунку беларускага прэзідэнта.

Яцэк ГАРБУЗОВІЧ,
Мінск – Масква – Мінск

РЭФЕРЭНДУМ

Ганчар не падпіша пратакол рэферэндуму

Сітуацыя вакол рэферэндуму разгортваецца настолькі імкліва, што літаральна кожны дзень дае новыя факты ў агульную карціну бессаромных парушэнняў заканадаўства. Кожная заява старшыні Цэнтрвыбаркама міжволі становіцца сенсацыйнай.

«Цэнтрвыбаркам не можа прызнаць тую прававую вакханалію, якая адбываецца ў першыя дні галасавання... Я афіцыйна пацвярджаю: пакуль на кожным участку для галасавання не будзе абодвух праектаў зменаў і дапаўненняў у канстытуцыю, Цэнтрвыбаркам не будзе лічыць галасаванне пачатым», — заявіў Віктар Ганчар на прэс-канферэнцыі 12 лістапада. «Бяздумныя», па вызначэнні Ганчара, заклікі аб датэрміновым галасаванні прывядуць толькі да таго, што грамадзяне, якія прагаласавалі да моманту з'яўлення на ўчастках праектаў канстытуцый, фактычна *«будуць пазбаўленыя свайго канстытуцыйнага права галасаваць на рэферэндуме»* па віне камісій і тых, хто вядзе антызаконную агітацыю.

В.Ганчар паведаміў, што атрымаў інфармацыю амаль з усіх рэгіёнаў аб тым, што кіраўнікамі выканаўчай улады праводзяцца інструктажы наконт забеспячэння датэрміновай явкі выбаршчыкаў на ўчасткі. У якасці арыенціра, якога павінны дасягнуць усе раёны, указваецца лічба ў 80% датэрмінова прагаласаваўшых. *«Я магу гэта ахарактарызаваць проста як прававое і палітычнае вар'яцтва, паколькі такія вынікі датэрміновага галасавання адназначна вядуць да зрыву рэферэндуму»*, — падкрэсліў старшыня ЦВК. Нягледзячы на вельмі жорсткае афіцыйнае папярэджанне, якое зрабіў Цэнтрвыбаркам кіраўніцтву Нацыянальнай тэлерадыёкампаніі, «глупейшие» заклікі галасаваць датэрмінова працягваюцца.

«Я аўтарытэтна заяўляю, што з прычыны ўжо дапушчаных парушэнняў я выніковы пратакол па рэферэндуму падпісваць не буду. Гэта азначае, што па выніках галасавання я ўнясу прапанову (і спадзяюся на падтрымку астатніх членаў камісіі) аб накіраванні ўсіх матэрыялаў у Пракуратуру Рэспублікі Беларусь», — заявіў Ганчар.

Старшыня Цэнтрвыбаркама сказаў, што не возьме ўдзелу ў сустрэчы членаў ЦВК з прэзідэнтам Беларусі 14 лістапада, калі да часу яе праведзення не будуць ліквідаваныя ўсе грубейшыя парушэнні заканадаўства. Пакуль сітуацыя не вернецца ў канстытуцыйнае поле, сэнсу ў такой сустрэчы Ганчар не бачыць, *«паколькі Цэнтральная камісія самім фактам удзелу ў ёй прыме ўскосны саўдзел у беззаконні, якое сёння творыцца»*. Старшыня Цэнтрвыбаркама разумее, што гэтае яго рашэнне можа пацягнуць раскол у складзе Камісіі, але: *«настаў той час, калі кожны павінен зрабіць свой выбар»*, — заявіў Ганчар.

Віталь ЦЫГАНКОЎ

P.S. 14 лістапада Віктар Ганчар паведаміў карэспандэнту СВАБОДЫ, што запланаваная на гэты дзень сустрэча прэзідэнта з членамі Цэнтрвыбаркама была перанесеная на няпэўны тэрмін па ініцыятыве адміністрацыі прэзідэнта. Адміністрацыя ніяк не патлумачыла матывы пераносу, проста давёўшы да ведама сакратара ЦВК, што сустрэча ў гэты дзень не адбудзецца. Ганчар яшчэ раз пацвердзіў, што ў цяперашняй сітуацыі ён не збіраўся браць удзелу ў такой сустрэчы.

Усенародны ўздым ствараюць паштальёны

У сельскіх раёнах Магілёўскай вобласці прайшлі нарады «вертыкалі», на якіх старшыням калгасаў і саўгасаў дадзены загад: да 24 лістапада павінна прагаласаваць не менш за 50% выбаршчыкаў.

Кантроль за «добраахвотным» волевыяўленнем грамадзян павінны весці міліцыя і... паштальёны. У некаторых вёсках Магілёўскага раёна папярэдняе галасаванне праходзіць такім чынам: чалавек укладвае запоўнены бюлетэнь у канверт і падпісвае свае імя, імя па-бацьку, прозвішча ды хатні адрас.

Нарады «па арганізацыі ўсенароднага ўздыму» пачалі праходзіць і ў абласным цэнтры. Перад кіраўнікамі розных узроўняў у Магілёве ставіцца задача давесці лічбу папярэдняга галасавання аж да 80%. Так, інструктыўныя сходы адбыліся на Магілёўскім аўтазаводзе, у сярэдніх школах (настаўнікі павінны любым спосабам прымусіць бацькоў навучэнцаў наведаць участкі для галасавання) і ў абласным упраўленні сувязі.

На ахову ўчасткаў для галасавання накіравана больш за 40% асабовага складу міліцыі. Так што крымінальны свет можа вольна дыхаць гэтыя 15 дзён.

Сымон ГЛАЗШТЭЙН

БНФ не адмаўляе байкоту

У нататцы В.Валадашчука «БНФ будзе на выбарах» (СВАБОДА, 12 лістапада г.г.) недакладна патлумачана сутнасць рашэнняў апошніх Соймаў Народнага фронту і Партыі БНФ. Гэта мяне здзівіла, бо кожны з прысутных на прэс-канферэнцыі журналістаў атрымаў копію гэтых рашэнняў. У адным з рашэнняў сказана, што *«Сойм БНФ «Адраджэньне» лічыць правамернымі заклікі да ігнаравання (байкоту) рэферэндуму, калі ён будзе праводзіцца ў парушэнне рашэнняў Вярхоўнага Савета і Канстытуцыйнага суда»*.

Знішчэ кандыдатур ад Партыі БНФ ажыццёўлена ў тых акругах, дзе, паводле праведзенага аналізу, удзел у выбарах мог бы прывесці да павелічэння яўкі на выбарчыя ўчасткі патэнцыяльных прыхільнікаў лукашэнкаўскага праекта канстытуцыі. У перамовах з саюзнікамі, напрыклад, акруга № 221, дзе я заняў першае месца на выбарах у снежні мінулага года, адназначна адводзілася мне. Акрамя таго, у рашэнні Сойму Партыі БНФ гаворыцца аб тым, што часова пакінутыя ў спісах кандыдатаў у дэпутаты сябры БНФ павінны ўсю сваю ўвагу сканцэнтраваць не на агітацыі за сябе, а на растлумачэнні дыктатарскай сутнасці прэзідэнцкага праекта канстытуцыі. Адпаведныя ўказанні дадзены ўсім структурам Народнага фронту на паседжанні управы Сойму БНФ 11 лістапада.

Лявон БАРШЧЭЎСКІ,
в.а.старшыні Партыі БНФ

Расійскія аграрыі супраць Лукашэнкі

Пасля выступу Аляксандра Лукашэнкі ў Дзяржджуме старшыня Аграрнай партыі Расіі Міхаіл Лапшын зрабіў заяву агенцтву «Інтэрфакс».

Лідэра АПР насцярожылі выразныя канфрантацыйныя матывы, якія прагучалі ў выступленні беларускага прэзідэнта, у адносінах да сістэмы прадстаўнічай улады і Вярхоўнага Савета Беларусі. *«Мы не можам падзяляць гэтую пазіцыю прэзідэнта Беларусі, —* заявіў Міхаіл Лапшын. *— Выклікаюць недаўменне і нядаўнія дзеянні А.Лукашэнкі ў адносінах да апазіцыйных палітычных сілаў, у прыватнасці да Аграрнай партыі Беларусі, пазіцыю якой па шырокім супрацоўніцтве і цесным узаемадзеянні з Расіяй мы высока цэнім».*

«Аграрная партыя Расіі, з'яўляючыся прыхільнікам дэмакратычных метадаў кіравання дзяржавай, прынцыпова адвяргае дыктатуру і любыя сілавыя рашэнні па падаўленні іншадумства», — адзначыў Міхаіл Лапшын. Ён напрамую ўвязаў развіццё інтэграцыйных працэсаў паміж Беларуссю і Расіяй з захаваннем канстытуцыйных правоў і гарантый грамадзян у абедзвюх краінах.

Д.Ю.

Людміла Гразнова абараніла гонар дэпутатаў у судзе

У аўторак, 12 лістапада, Савецкі райсуд Мінска разгледзеў іск дэпутата Вярхоўнага Савета Людмілы Гразновай аб абароне гонару і годнасці.

Адказчыкамі па справе выступалі старшыня Беларускай патрыятычнай партыі А.Баранкевіч, аўтар надрукаванага 26 і 29 ліпеня ў «Народнай газеце» артыкула «Пятая колонна», і рэдакцыя газеты, якая надрукавала паклёп і не дала абвяржэння. А.Баранкевіч у сваім артыкуле «прайшоўся» па замежных паездках дэпутатаў Вярхоўнага Савета. У прыватнасці, ён напісаў: *«Вместо кропотливой законотворческой работы окунулись в политиканство и развлекательно-познавательные поездки и путешествия за кордон, особенно в США и ФРГ... Браво, господа депутаты, а бедным и голодным старикам не за что купить пакет кефира»*. Варта адзначыць, што паездку ў ЗША у асноўным фінансаваў Дзярждэпартамент Злучаных Штатаў.

Савецкі раённы суд прызнаў адказчыкаў вінаватымі ў распаўсюджанні паклёпу і абавязаў А.Баранкевіча выплаціць Л.Гразновай 1 млн. рублёў, а «Народную газету» — 4 млн. Дэпутат ацаніла маральны ўрон у 50 мільёнаў рублёў ад кожнага адказчыка. Аднак суд прыняў пад увагу, што А.Баранкевіч пенсіянер і не мае дадатковых крыніц даходу, а «Народная газета» — банкрут.

Атрыманыя грошы Людміла Гразнова мае намер перадаць Беларускаму дзяржаўнаму універсітэту. Праўда, А.Баранкевіч і «Народная газета» ў 10-дзённы тэрмін могуць абскардзіць рашэнне Савецкага райсуда ў Мінскі гарадскі суд.

Раман ЮРЭВІЧ

Раённае начальства рыхтуецца рапартаваць

Звесткі, якія мы атрымліваем, сведчаць, што «вертыкаль» на месцах па-сур'ёзнаму настроеная правесці рэферэндум яшчэ да 24 лістапада.

Напрыклад, у Ганцавічах Брэсцкай вобласці раённае кіраўніцтва правяло з калгасным начальствам «сакрэтную» нараду. Кіраўнікам гаспадарак былі пастаўленыя жорсткія ўмовы: да 24 лістапада ў іхніх вёсках павінны прагаласаваць 95% выбаршчыкаў і каб 75% з іх абавязкова аддалі перавагу прэзідэнцкаму праекту канстытуцыі. У іншым выпадку, як было заяўлена старшыням, «на працу лепш не прыходзіць». Акрамя таго, усе былі папярэджаныя, што на выбарчыя ўчасткі нельга допускаць ніякіх назіральнікаў. А хто, маўляў, з дэмакратаў будзе моцна настойваць, таго адсылайце да раённага «вертыкальшчыка» Міхаіла Гулюка, а ўжо ён з імі разбярэцца. Пасля такой суровай размовы галасаванне ў Ганцавіцкім раёне прыкметна актывізавалася і людзі рушылі да выбарчых скрыняў, каб не падсаваць начальству паказчыкі для справаздачы.

Тым часам старшыня Івацэвіцкага райвыканкама Пётр Жышка пайшоў іншым шляхам. У сваім кабінеце ён сабраў кіраўнікоў усіх мясцовых рэлігійных канфесій і запатрабаваў, каб святары падчас вядзення службы агітавалі сваю паству за прапановы Лукашэнкі, вылучаныя на рэферэндум. Ксёндз каталіцкай царквы і прэсвітар пратэстантаў катэгарычна адмовіліся займацца палітыкай. *«Наша справа несці людзям слова Божае, а не палітычныя лозунгі»*, — заявілі яны Жышку. А вось айцец Іаан, які мае ў Івацэвічах праваслаўны прыход, зразумеў «вертыкальшчыка». Гэты бацюшка ўжо на наступны дзень падчас імшы гаварыў сваім прыхаджанам пра тое, колькі ворагаў у Лукашэнкі, што ўладу трэба кансалідаваць у адных руках і г.д.

Прыкметную актыўнасць праяўляюць і дырэктары «запушчаных» заводаў Ліды. Усе кіраўнікі мясцовых прадпрыемстваў атрымалі ўказанне «вертыкалі» прымусіць рабочых абавязкова прагаласаваць да 24 лістапада. Акрамя таго, дырэктарам папярэдзілі, што за вынікі галасавання ім давядзецца адказваць сваімі пасадамі. Таму 12 лістапада прэзідэнт АТ «Лідсельмаш» Іосіф Сінкуць тэрмінова сабраў начальнікаў цэхаў, майстроў і загадаў правесці адпаведную агітацыйную работу сярод падначаленых.

Урэшце можа атрымацца, што яшчэ да 24 лістапада насельніцтва правінцыі прагаласуе за праект прэзідэнцкай канстытуцыі на ўсе 100%. Тое, што гэта будзе антызаконна, сёння для раённага начальства не так істотна. Напэўна, яны мяркуюць, што Лукашэнка будзе кіраваць вечна.

Валодзя ЯНЧУК

Прадстаўнікі Савета Еўропы прыедуць на рэферэндум

22—23 лістапада ў Мінск прыедзе дэлегацыя Парламенцкай асамблеі Савета Еўропы (ПАСЕ).

Мяркуецца, што назіраць за ходам рэферэндуму будуць не менш за 10 экспертаў ПАСЕ — па 2 чалавекі ад кожнай з пяці фракцый Асамблеі.

Эксперты Савета Еўропы не будуць мець афіцыйнага статусу назіральнікаў, каб не надаваць легітымнасці вынікам рэферэндуму, які праводзіцца са значнымі парушэннямі заканадаўства. Аднак гэта не азначае, што эксперты не дадуць сваёй ацэнкі палітычным падзеям у Беларусі.

Раман ЮРЭВІЧ

Дубко праводзіць інструктаж

У Гродне адбылася «дырэктыўная» нарада старшыняў усіх райвыканкамаў, мэраў гарадоў, а таксама іншага чынавенства, якое галавой адказвае за вынікі рэферэндуму.

Кіраўнік абласной вертыкалі А.Дубко дадаткова да гэтага вырашыў асабіста правесці інструктаж на месцах — у большасці гарадоў і раёнаў. Туды, куды ён фізічна не паспявае даехаць, пасланыя яго ныя намеснікі. Відавочна, што калі б спадару Дубко хапіла часу, то ён з мэтай агітацыі за прэзідэнцкую канстытуцыю наведаў бы кожны калгас. Іншых справаў у старшыні аблвыканкама, мяркуючы па ўсім, няма.

С.М.

Семен ШАРЕЦКИЙ, председатель Верховного Совета Республики Беларусь

Почему опасно голосовать за проект конституции, предложенный президентом?

Уважаемые соотечественники! Если на этот вопрос ответить кратко, то потому, что в случае реализации посредством референдума данного проекта конституции на практике в **нашей стране будет создан тоталитарный режим** со всеми его признаками. А такими признаками являются: лжесоциалистическая демагогия, применяемая с целью создания массовой базы поддержки властей за счет недовольных, культ вождя, тотальная власть государства над всеми сферами общественной жизни, всеобщий контроль над личностью, монополизированные властными структурами средства массовой информации для «обработки народа», использование насильственных методов для подавления инакомыслящих, беспрерывный поиск «преступников» и даже «врагов» с целью постоянного нагнетания в обществе страха.

В истории, к сожалению, подобного рода режимы уже были. Примерами их являются: фашистский режим в Италии, гитлеровский режим в Германии, франкистский режим в Испании, режим «черных полковников» в Греции и др. К тоталитарным режимам относится и сталинский режим, который пережила наша страна. Последствием его явилось то, что только в Могилевской области, откуда родом А.Лукашенко, в течение 20—30-х годов было репрессировано более 200 тысяч человек.

Замечу, что из всех перечисленных тоталитарных режимов А.Лукашенко хочет взять за образец гитлеровский режим. В доказательство сказанного я еще раз хочу привести слова Лукашенко из его интервью немецкой газете «Хандельсблат»:

«...немецкий порядок формировался веками. При Гитлере это формирование достигло наивысшей точки. Это то, что соответствует нашему пониманию президентской республики и роли в ней президента».

Думаю, что приведенные слова А.Лукашенко в каких-то комментариях не нуждаются. Они просто и доходчиво разъясняют тот мотив, который двигал и двигает Лукашенко и его окружением при реформировании государственного устройства. А предлагаемый ими проект новой редакции конституции — это и есть правовая основа по-существу уже созданного в нашей стране тоталитарного режима.

Если Лукашенко и его окружению удастся путем обмана людей и фальсфикации итогов голосования протащить проект новой конституции, то вы ему вручите практически никем неограниченную и неконтролируемую власть, ибо в названном проекте конституции нет мер воздействия на президента, даже если он нарушит Конституцию. Президент становится и над властными структурами, и над народом, и даже над самой Конституцией как Основным Законом. Собственно говоря, свое пренебрежение к Конституции он уже продемонстрировал своим указом от 7 ноября 1996 года, не дожидаясь итогов референдума.

О каких цивилизованных подходах к решению вопросов может идти речь в государстве, где позволено, начиная от отдельных журналистов, государственных чиновников и кончая президентом, не только обсуждать и критиковать, но и не выполнять и даже опровергать заключения Конституционного суда, которые по закону носят обязательный характер, являются окончательными, обжалованию и опровержению не подлежат?

Конечно, в государствах, где господствует закон, ни кому не может прийти в голову даже в дурном сне, что можно опровергать, а тем более опровергать решения Конституционного суда. В этих странах за такие действия грозит уголовная ответственность. А в нашей стране все это, к сожалению, позволено. В нашей стране можно начать голосование еще до того, как были опубликованы в печати окончательные проекты новых конституций, выносимых на референдум.

Все это говорит о том, что **правовой беспредел, который творится в эти дни в Беларуси, можно сравнить только с порядком в фашистской Германии.** *«Они считают меня неотесанным и называют варваром. Да, мы действительно варвары. Мы хотим быть варварами. Мы считаем это почетным званием»,* — так Гитлер характеризовал методы, с помощью которых захватил власть. Гитлер также закатывал истерики и со слезами на глазах выпрашивал власть у своего народа, используя шабаши своих приспешников и референдумы, обман и угрозы.

Тотальность президентской власти в нашей стране усиливаются и тем, что им подбираются и назначаются (а не избираются народом, как того требует демократическое правление государством) руководители административно-территориальных единиц (областей и районов). И этот порядок он пытается закрепить в «своей» конституции.

Как известно, во всех цивилизованных странах «сердцем демократии» является парламент. В связи с этим все политические деятели, стремящиеся стать диктаторами, делали всё для ликвидации парламентов или, по крайней мере, ограничения его деятельности. Парламенты являются для такого рода деятелей препятствием для достижения ими своих целей. Именно по этой причине А.Лукашенко избрал в качестве главной мишени в борьбе за узурпацию власти Верховный Совет, вначале 12-го, а затем и 13-го созыва. В его проекте новой конституции предлагается: во-первых, сделать Верховный Совет двухпалатным, причем по существу с зависимой от президента верхней палатой, и, во-вторых, ограничить функции Верховного Совета и в формировании правительства, и в определении основных направлений внутренней и внешней политики государства, и в осуществлении контроля за деятельностью исполнительных органов.

Что же касается таких признаков тоталитарного режима, как всеобщий контроль над личностью, монополизирование президентскими структурами средства массовой информации, использование насильственных методов подавления инакомыслящих, нагнетания в обществе страха, то они уже в стране наяву: ведутся прослушивания телефонных разговоров, скрытая слежка за встречами людей с друзьями и коллегами по работе, для оппонентов Лукашенко стали недоступными государственные телевидение, радио и печать, до неимоверно огромной численности раздута милиция, вопреки законам наделяются функциями оперативно-розыскной деятельности другие органы, в обществе усиливается подозрительность, оно цепенеет от страха. И примером тому, как это и бывает в таких случаях, является поведение самого высокого должностного лица в государстве. Президент спит, работает, передвигается только под пристальным взглядом многочисленной охраны, вооруженной автоматическим оружием. Присутствовать в зрительном зале и смотреть концерт он может только в том случае, когда всех присутствующих пропустят через специальное устройство и проверят на предмет наличия у них оружия. Даже в зале заседаний Верховного Совета он дает интервью журналистам, только будучи окруженным смотрящими во все стороны охранниками. Подозрительность и страх, подобно ржавчине, «разъедают» и уродуют психику пораженного ими человека.

Понятно, что в таком обществе с тоталитарным управлением ни о какой созидательной деятельности не может быть и речи. Все чиновничество занято угодничеством и восхвалением «вождя». На это выбрасываются миллиарды рублей. В то же время самые способные и предприимчивые люди вынуждены выезжать из страны или, в крайнем случае, приостанавливать свою деятельность. Постоянными проверками скована деятельность руководителей и специалистов народного хозяйства. Нет никакой заинтересованности в повышении эффективности производства у рабочих, жизненный уровень которых падает из месяца в месяц.

Из-за беспредела в нарушении законов президентом и его окружением, ограничения прав и свобод граждан наша республика уже сегодня оказалась в изоляции от мирового сообщества и стала объектом критики средств массовой информации многих стран. Государство теряет многие миллиарды рублей из-за дискриминации его на европейском рынке и свертывания иностранных инвестиций.

Уважаемые соотечественники! Все это мы видим уже сегодня, когда еще не принят предлагаемый президентом проект новой конституции! А что же будет после референдума, на котором, не дай Бог, вы вручите ему неограниченную власть? Пока не поздно, я еще раз обращаюсь к вам:

Будьте бдительны! Не дайте себя запугать и обмануть! Голосуйте только за то, что принесет благо вам, вашим детям и внукам!

ЛІСТЫ Ў РЭДАКЦЫЮ

Камунізм не за гарамі?

Увесь апошні час мяне не пакідае адчуванне таго, што ў нас паскоранымі тэмпамі адбываецца стварэнне чагосьці накшталт камунізму — у адной асобна ўзятай краіне.

Першая спроба скончылася, як вядома, няўдала. Паколькі, паводле Мікіты Сяргеевіча Хрушчова, пабудова камуністычнага ладу жыцця намячалася на 80-я гады, дык самай прыкметнай падзеяй таго часу для беларусаў і для ўсяго СССР стаў выбух на Чарнобыльскай АЭС імя Уладзіміра Ільіча Леніна. Аднак падобна на тое, што хрушчоўскія лаўры сёння не даюць спакою нашаму Аляксандру Рыгоравічу. Кожнаму стараецца даць па патрэбах, як і павінна быць пры камуністычным грамадстве. Пенсіянерам — бясплатны праезд у прыгарадных цягніках, якія быў абяцаны да канца верасня, а потым падоўжаны. Працаўнікам бюджэтнай сферы — па 500 тысяч рублёў на рукі. (Не інакш з асабістай, відавочна бяздоннай, прэзідэнцкай кішэні.) Для хворых раптам зніжаны цэны на лекі. Для ўсіх без выключэння — спынены цэны на прадукты, асабліва «на яйцо». Ну як жа не любіць такога прэзідэнта?!

Аднак гэта яшчэ далёка не ўсё. Настаўнікам прэзідэнт загадаў даць грошы на газеты і кнігі, каб «не аслеплі» без чытання. Паўсюдна, на апошнім нават хутары, расшукалі адзінокіх пенсіянераў, каб выдаць ім спецыяльную «прэзідэнцкую» грашовую дапамогу перад рэферэндумам. Студэнтам, каб прагаласавалі «як трэба», паабяцана павышэнне стыпендыі — праўда, пасля Новага году. (Маўляў, калі прагаласуеце супраць мяне, нічога не атрымаеце.) Усім маладым без выключэння паабяцаныя танныя кватэры. Да такога, здаецца, нават Гарбачоў не дадумаўся! Але выканкамы спраўна ўсю бескватэрную моладзь перапісалі, як было загадана, у асобную «льготную» чаргу. У адным горадзе Гродна, Аляксандр Рыгоравіч, вам давядзецца пабудаваць 5 тысяч маладзёжных кватэр — як і абяцалі, з выдачай крэдыту на 40—50 гадоў.

Наслухаешся ўсяго гэтага ў праграмах БТ, заплюшчыш вочы — і бачыш казачныя кісельныя рэкі і ўвогуле поўны камунізм, пра які так марыў Мікіта Сяргеевіч.

Ва ўсёй гэтай кампаніі вельмі неаднaзна выглядае роля нашага калектыўнага апазіцыянера — Вярхоўнага Савета. З аднаго боку, не даўшы прэзідэнту правесці рэферэндум чым хутчэй — 7 лістапада, дэпутаты змусілі яго да раздачы новых абяцанак. З другога боку, чым больш Аляксандр Рыгоравіч іх раздае, тым больш шчодрым выглядае ў вачах народа. Карацей, прэзідэнт, як заўсёды, апроч мінусаў здолеў з дзеянняў ВС атрымаць для сябе і плюсы.

Увогуле, я б на месцы прэзідэнта падштурхнуў бы дэпутатаў да таго, каб яны дату правядзення рэферэндуму перанеслі да Новага года. Па-першае, настрой у выбаршчыкаў у гэтае свята заўжды лагодны. Па-другое, за такі час можна было б столькі наабяцаць народу, што ён рукамі і нагамі галасаваў бы толькі за прэзідэнта.

Віталь ВОЙЦІК, *г.Гродна*

Скажыце, хто ж яны

Чаму ад нас хаваюць імёны тых, хто распрацоўваў праект прэзідэнцкай канстытуцыі? Народ павінен ведаць сваіх «герояў». Можа быць, іхнімі імёнамі назавуць новыя турмы і ГУЛАГі для дэмакратаў і камуністаў. А можа, гэта спатрэбіцца як матэрыял для новага Нюрнбергскага працэса... Хацелася б ведаць — хто яны, адкуль, колькі срэбранікаў ім плоцяць.

К.ПЛІГАЎКА,
ветэран вайны, заслужаны работнік культуры БССР, г.Докшыцы

Хачу дапамагчы

Добры дзень, СВАБОДА!

Я выпісваю толькі вашу газету. Вельмі добра, што яна будзе выходзіць часцей. Чытаю, акрамя спорту, усё ад коркі да коркі.

Каб болей людзей ведала праўду, хачу дапамагчы гэтаму і я. Дашліце мне адрас таго, хто сам не мае магчымасці падпісацца, а хоча чытаць СВАБОДУ. Аднаму-двум я падпіску зраблю і дашлю ім квіткі.

ШЧЫПЦОЎ Антон Іванавіч,
Барысаўскі р-н, п.Ганцавічы

Ад рэдакцыі. Шаноўны Антон Іванавіч! Будзе лепш, калі Вы зробіце такую паслугу камусьці са сваіх сваякоў, сяброў ці знаёмых. Мы ўпэўненыя, што сярод іх Вы знойдзеце новых сяброў СВАБОДЫ. Ёсць іншы варыянт: можаце выпісаць СВАБОДУ на адрас мясцовай бібліятэкі ці школы. Так робяць многія прыхільнікі нашай газеты.

Дзякуем Вам за салідарнасць.

Преступная «поддержка»

Уважаемая редакция!

15 ноября ожидается приезд Лукашенко на Могилевское ордена Ленина и имени Ленина производственное объединение «Химволокно» (на нем работает около 20 тыс. человек, предприятие дает четверть поступлений в городской бюджет). И вот в преддверии этого события к нам приезжает руководитель районной вертикали Шлопак, собирает руководителей всех структурных подразделений, в том числе заведующих ведомственными детскими садами. После этого совещания те собирают своих подчиненных и разъясняют: для того, чтобы получить льготы (?!) от вертикали, необходимо продемонстрировать президенту свою лояльность и до его визита всем досрочно — и «правильно»! — проголосовать. Затем результаты нужно доложить назначенному ответственному, который передаст сведения «наверх».

Вот таким преступным образом обеспечивается «всенародная поддержка».

С уважением

В.МАШАГИРОВ, *г.Могилев*

СВАБОДА
15 лістапада 1996 г., № 87

Владимир БОРОДАЧ:

«Не заставляйте меня формировать бригады спецназа при Верховном Совете»

Обстоятельства отставки министра обороны Леонида Мальцева шокировали не только широкую публику, но и военную общественность. Об этом (и не только об этом) корреспондент СВАБОДЫ беседует с бывшим полковником спецназа Владимиром БОРОДАЧЕМ.

— Владимир, оппозиция президенту сформирована из представителей самых широких социальных слоев. Но в ней мало военных, тем более — из спецназа. Поэтому расскажите немного о себе.

— Ну что ж. Биография у меня простая и типичная для служащего спецназа. Началась она в Минском суворовском, продолжилась в Рязанском воздушно-десантном училище. Затем была служба в войсках, афганская война, академия им. Фрунзе, участие в локализации последствий межнациональных и иных конфликтов на территории СССР. Последние должности — командир бригады спецназа, дислоцированной в Марьиной Горке, руководитель специальной разведки Министерства обороны Республики Беларусь.

— Насколько я знаю, ваш авторитет среди служащих спецназа бывшего СССР был достаточно высок. Что побудило Вас покинуть Вооруженные силы?

— Спецназ — это идеология победителей. Ничто, кроме смерти, не могло остановить нас. Среди обстоятельств мы учитывали лишь одно — боевую задачу и сроки ее исполнения. Кроме долга свою роль играла и романтика — мы считали себя героями. Однако в глазах политиков мы были лишь дешевым расходным материалом. Наша кровь была для них дерьмом, которое размазывалось ими по всему миру. Я прозрел лишь тогда, когда это «дерьмо» стали размазывать по моей стране.

— Министр обороны Мальцев тоже прозрел и нашел странный способ выразить свой протест?

— Так, как случилось с Мальцевым, будет со всеми, кто не сможет слепо служить президенту. Во-первых, таких пьющих, как Мальцев, у нас называют непьющими. Во-вторых, высокопоставленные военные никогда не пьют в обществе, тем более в присутствии начальства. В-третьих, лицемерное вероломство Лукашенко и его подручных совершенствуется изо дня в день.

Вспомните отставку Юрия Захаренко. Он ушел, сохранив репутацию, и приобрел привлекательный имидж. Сегодня — это влиятельный оппонент Лукашенко. А посему Мальцева решили дискредитировать публично, при свидетелях. В такой ситуации ему будет сложно очистить «запятнанный» мундир. Меня же поразила молниеносная реакция нашего «вождя». Как легко он выбросил своего человека: «Помогите *бывшему* министру обороны!». Если это и экспромт, то запланированный.

С другой стороны, генерал Мальцев — ставленник Лукашенко. И если он алкоголик, то что можно сказать о других «силовиках», утвержденных ВС по представлению президента? От них Мальцев отличался тем, что не злоупотреблял заявлениями типа: армия и президент едины. Кроме того, он набрался «наглости» и пообщался с «врагами» — Карпенко и Богданкевичем.

Ведь что произошло? Г-н Мальцев в полном здравии отправляется в компании с Лукашенко в Смолевичи на церемонию открытия станции спутниковой связи. «Кореша» выпивают по бокалу шампанского, после чего один «падает с копыт», а второй публично топчет его ногами. И все это для того, чтобы дать громкую оплеуху Армии, не спешащей, в отличие от других ведомств, в отцовские объятия Лукашенко.

Помните «покушение» на Лукашенко в Лёзно? Прогресс очевиден. Правда, пока в стаканы добавляют клофелин, а не цианистый калий.

— Кто же возглавит военное ведомство? Аголец, Чумаков, Павловский или кто-то из преданных Лукашенко замполитов?

— Ожидания «объединителя славян» и здесь могут не оправдаться. Смешно как-то говорить, но у каждого офицера есть честь, во всяком случае — предел бесчестья.

— Как Вы оцениваете ситуацию, сложившуюся накануне референдума?

— Если бы страной руководили нормальные люди, то конфликт исчез бы уже сам по себе. Впрочем, он бы и не возник.

Решение КС лишило референдум морального и юридического продолжения. Указ Лукашенко по сути дезавуирует это решение и является серьезным шагом к ликвидации конституционного порядка в Беларуси. В стране чувствуется запах крови и, судя по всему, он пьянит главу государства. Поэтому можно сказать, что пришло время мужественных решений. Конституционный суд, в интересах граждан, должен дать адекватаную оценку деятельности президента, а Верховный Совет — начать процедуру импичмента.

Именно от президента исходит угроза общественной безопасности. Мы же выступаем на стороне закона, что позволяет нам быть последовательными и предсказуемыми в своих действиях.

— Что бы Вы посоветовали на сей счет президенту?

— Я бы сказал так. Г-н президент! Вы попробовали себя в роли президента — пока не получается. Ради Бога, не испытывайте себя в роли Верховного главнокомандующего. Вы и так поставили Армию в унизительное положение. Я воевал в Афганистане, летал со своей бригадой спецназа по просторам СССР, и мне доподлинно известны чувства солдата, когда его как собаку науськивают на собственный народ. Все Ваши амбиции не стоят и мизинца моего бойца. Не заставляйте меня собирать своих парней и формировать бригады спецназа при Верховном Совете.

Не унижайтесь, не просите пожизненного сенаторства у своего народа! Тяжело в колхозе? Не возвращайтесь! Вы на самом деле человек не без таланта. Попробуйте себя в театре. Вам посильна любая роль — хоть Пиночета, хоть Муссолини. Но не перепутайте — это только в театре.

— В таком случае — традиционный вопрос: что делать?

— Прежде всего необходимо отстоять действующую Конституцию и восстановить законность в стране, «загнать» президента в правовое поле, ликвидировать его монополию на СМИ. В противном случае — отстранить от власти.

Политическим лидерам необходимо обуздать собственные амбиции, реально оценить свои силы и создать объединенное демократическое движение, направленное на вывод страны из кризиса, а народа из нищеты.

Это движение должно представлять собой серьезную организационную и политическую структуру. Необходимо сформировать теневой кабинет, разработать экономическую программу, выработать военно-политическую доктрину государства, предложить народу политический курс, отвечающий его реальным интересам, и соответствующую реорганизацию государственных структур.

Это движение позволит противостоять навязываемому сверху беззаконию, в положенный срок провести выборы нового президента, который с первых дней сможет приступить к конструктивной деятельности.

Иначе мы получим еще одного демагога, вооруженного пустой «папкой компромата», без идей и совести, но с даром убеждать народ в бекорыстной к нему любви.

Большевизм начинался с уничтожения собственного народа. Мы обязаны сделать так, чтобы его закат в Беларуси не завершился тем же — гражданской войной.

Беседовал
С.КОНСТАНТИНОВ

Пазіцыя Еўропы цвёрдая

Парламенцкая асамблея Савета Еўропы прыняла спецыяльную рэзалюцыю па сітуацыі ў Беларусі.

«Беларусь падала заяўку на членства ў Савеце Еўропы ў сакавіку 1993 г. і такім чынам заявіла аб прызнанні правоў і свабод чалавека, прынцыпаў дэмакратыі і верхавенства закона», — адзначаецца ў дакуменце. Між тым прапанаваны прэзідэнтам праект канстытуцыі, на думку членаў Парламенцкай асамблеі, значна ўзмацняе ўладу прэзідэнта і ставіць пад сумнеў ролю парламента як незалежнага заканадаўчага органа, а таксама робіць немагчымым усякі кантроль над выканаўчай уладай. У дакуменце падкрэсліваецца, што Парламенцкая асамблея *«поўнасцю прызнае суверэннае права народа Беларусі праводзіць канстытуцыйныя рэформы»*. Аднак Савет Еўропы прытрымліваецца цвёрдай пазіцыі, што такія рэформы абавязкова павінны шырока абмяркоўвацца праз сродкі масавай інфармацыі, а сёння наўрад ці можна гаварыць пра існаванне свабоды СМІ ў Беларусі, адзначаецца ў рэзалюцыі.

Парламенцкая асамблея таксама звяртае ўвагу на тое, што абраны парламент і Канстытуцыйны суд з'яўляюцца легітымнымі органамі, якія прадстаўляюць волю народа Беларусі, а таму павінны *«поўнасцю выкарыстаць сваё паўнамоцтвы ў адпаведнасці з дзеючай Канстытуцыяй»* дзеля *«ўзмацнення дэмакратычных працэсаў і захавання палітычнай стабільнасці»*. *«Толькі ў гэтым выпадку Беларусь застанецца на шляху дэмакратызацыі, што з'яўляецца неабходнай умовай членства ў Савеце Еўропы»*, — падкрэсліваецца ў рэзалюцыі.

Парламенцкая асамблея Савета Еўропы таксама заклікае да правядзення «круглага стала» з удзелам *«прадстаўнікоў усіх зацікаўленых партый і інстытуцый з мэтай прадуктыўнага палітычнага дыялогу і больш узгодненага падыходу да канстытуцыйнай рэформы»*.

М.Н.

Чарговы ўрок. Але ці на карысць?

Сяргей НАВУМЧЫК

Калі ў студзені 1994 г. Лукашэнка, Ганчар і Булахаў (даруйце, Віктар і Дзмітрый, але — было!) разам з Кебічам здымалі Шушкевіча, некаторыя дарадцы спікера супакойвалі самі сябе: *«Нічога, як падыдзе час ставіць пытанне на галасаванне, Ельцын пазвоніць Кебічу і скажа: «Слава, не трогай Стася! А то, панимаешь, долги за газ к оплате предъявим»*. Калі б такі званок сапраўды адбыўся — заставацца б Шушкевічу спікерам, гэта безумоўна. Ды толькі крамлёўскі сябра маўчаў. Той выпадак павінен быў навучыць усіх нас, што сяброў у Крамлі быць не можа.

Але — не навучыў. У амерыканскай газеце чытаю словы Багданкевіча: ніхто з дэпутатаў цяперашняга парламента не выступае супраць беларуска-расійскага мытнага пагаднення. Падумаў было, што недакладна пераклалі. Але купляю «Московские новости» — тая ж цытата, у інтэрв'ю Ларысе Саенка. Ларыса — журналіст прафесійны і дакладны, прыйшлося паверыць. Якія выгады ад мытнага саюза Вы, Станіслаў Антонавіч, бачыце, калі толькі за няпоўныя два гады страты беларускай дзяржавы на адных толькі «іншамарках» складаюць мільёны долараў? У рэпартажы пра вынікі візіту Карпенкі ў Маскву — словы віцэ-спікера пра неабходнасць інтэграцыі з Расіяй. Пра якую інтэграцыю Вы кажаце, Генадзь Дзмітрыевіч? Пры маўклівай згодзе парламента аддалі Наваполацкі нафтаперапрацоўчы камбінат, таксама і Мазырскі, на чарзе чыгунка, — куды ўжо больш шчыльна інтэгравацца?

Чым прадыктаваныя гэтыя словы — імкненнем звярнуць на сябе ўвагу, спадабацца Маскве, займець саюзнікаў? Саюзнікаў — сярод каго? Прыгадаем, якія аптымістычныя прагнозы рабіліся некаторымі палітолагамі пасля візіту ў Мінск Зюганава і ягоных канфідэнцыйных гутарак з беларускімі камуністамі. Самі сябе пераконвалі, што ў супрацьстаянні «прэзідэнт—парламент» уплывовая палітычная сіла Расіі падтрымае буйнейшую фракцыю беларускага парламента хоць бы з прычыны бальшавіцкай салідарнасці. А вось вам, таварыш Новікаў і таварыш Калякін, падарунак ад «Красной Пресни» — галасаванне за выступ Лукашэнкі перад Дзяржаўнай Думай. Што там ваш мінскі парламентарызм, канстытуцыйная законнасць перад расійскімі дзяржаўнымі інтарэсамі.

Тры гады таму, пасля публікацыі ў «Народнай газеце» артыкула Пазьняка «О русском империализме и его опасности», шмат хто абурыўся некампліментарнымі выказваннямі ў адрас некаторых маскоўскіх дэмакратаў. Цяпер, здаецца, ілюзіі адпалі. Не трэба пераацэньваць тое, што здарылася ў мінулую сераду. Так, упершыню частка расійскіх дэпутатаў недвухсэнсоўна выказалася супраць парушэнняў Лукашэнкам правоў чалавека. Але гэта — яшчэ не знак падтрымкі беларускага суверэнітэту. Ніводны з палітыкаў, якія завуць сябе «дэмакратамі», ніколі, ніводнага разу, не падтрымаў нават «скрозь зубы» незалежнасць Беларусі. Зрэшты, як і Украіны, Малдовы ці Літвы. Выключэнне — Сяргей Кавалёў і Валерыя Навадворская. Але яны маюць толькі маральны ўплыў, а мараль, як вядома, у нашых суседзяў палітыку не вызначае. Я думаю, той артыкул Пазьняка было б варта перадрукаваць сёння — дыскусія пасля публікацыі абяцае быць куды цікавейшай, чым тады.

І вось зноў некаторыя чакаюць, што калі не Ельцын, то Чубайс, узброены інфармацыяй ад мінскіх дэмакратаў, у час «ікс» адправіць Лукашэнку ў палітычны нябыт і зробіць стаўку на «здаровыя», «неантырасійскія» сілы. Але з якой прычыны адмаўляцца Маскве ад Лукашэнкі? Заціскае дэмакратыю, правы чалавека? Гэты аргумент нічога не варты, калі гаворка ідзе пра стратэгічныя інтарэсы Расіі. Паглядзіце, каго паставіў Крэмль у былых рэспубліках Сярэдняй Азіі, адхіліўшы ад улады дэмакратаў. Але ў дачыненні да Беларусі гаворка ідзе пра больш важнае — інтарэсы ўласныя, якім падпарадкаваныя ўсе астатнія інтарэсы. Нядаўнія скандалы ў Маскве выявілі гіганцкія сумы, якімі звыкла маніпулюе ельцынскае атачэнне. Крыміналізацыя расійскай ўлады — адна з прычынаў, чаму Лукашэнку даравалі гісторыю з «Торгэкспо». Хаця, канечне, не ўзрадаваліся, што сотні мільёнаў на гэты раз не дайшлі да Масквы. Наступным разам прымусяць дзяліцца — толькі ўсяго. У астатнім жа беларускі фюрэр не выклікае асаблівых прэтэнзіяў, і ў Лукашэнку, безумоўна, зацікаўленая і расійская мафія, якой ён адчыніў калідор у Еўропу.

Незалежна ад нюансаў успрыняцця расійскімі палітыкамі выступу Лукашэнкі ў Думе, нягледзячы на з'едлівыя каментары журналістаў, у рэшце рэшт маскоўскі істэблішмент падтрымае яго пры любых абставінах. Змяніць Лукашэнку Масква пажадае толькі на таго, хто будзе згодны праводзіць тую ж палітыку здрады, але больш элегантна. Таму не варта спадзявацца на Расію. У такіх варунках палітычная перспектыва застаецца за тымі сіламі, якія будуць адстойваць нацыянальныя інтарэсы, не баючыся выглядаць непрывабнымі ў вачах тых, хто якраз, і паважае цвёрдасць.

Нью-Йорк

Дзяржаўны гандаль «паставілі на вушы»

***«Торговля стояла на ушах, магазины стояли на ушах»,* — менавіта ў такім панічным стане, па словах міністра гандлю Пятра Казлова, знаходзіліся ягоныя падначаленыя, калі прэзідэнт нечакана вырашыў наведаць 11 лістапада некалькі мінскіх гастраномаў.**

«О посещении президентом магазинов мы узнали за час до этого и, конечно, не смогли устроить показуху», — прызнаўся П.Казлоў на прэс-канферэнцыі 12 лістапада. А таму, канстатаваў кіраўнік гандлёвага ведамства, асартымент тавараў быў рэальны. Міністр пацвердзіў, што праблема забеспячэння насельніцтва прадуктамі харчавання сапраўды існуе. У кастрычніку становішча адчувальна абвастрылася па трох відах прадуктаў: яйках, каўбасных вырабах і мясных паўфабрыкатах.

Ад гэтых курэй яек мы ўжо не дачакаемся...

П.Казлоў назваў і прычыны дэфіцыту. У прыватнасці, ён адзначыў, што ў кастрычніку рэзка павялічыўся попыт на яйкі. Гэтаму паспрыяла павышэнне цэнаў на яйкі — людзі пачалі купляць на запас. Вінаватымі аказаліся таксама і вясковыя жыхары, у якіх з прычыны восені раптам *«перестали нестись куры»*. Таму, маўляў, вяскоўцы і мінчане літаральна размяталі яйкі ў крамах, хоць у сталічны дзяржгандаль іх завозілі штодня па 740 тыс. штук. Па словах П.Казлова, на ўсім гэтым вырашыў пагрэць рукі «Птушкапрам», які пачаў масава прадаваць яйкі праз свае фірмовыя магазіны.

Аднак, сказаў міністр, прэзідэнт даволі хутка апанаваў сітуацыю, і цяпер «Птушкапрам» абавязаўся пастаўляць у Мінск каля 1 млн. яек штодня. Вызначаная і цвёрдая цана на яйкі — ад 12 да 16 тыс. руб. за дзесятак.

Адсутнасць на прылаўках каўбасных вырабаў і мясных паўфабрыкатаў, лічыць П.Казлоў, выкліканая тым, што калгасы не здавалі жывёлу на перапрацоўчыя прадпрыемствы з прычыны нізкіх закупачных цэн. І тут таксама, падкрэсліў міністр гандлю, не абышлося без мудрага прэзідэнцкага рашэння. Ён аддаў загад павялічыць закупачныя цэны на жывёлу, не павышаючы пра гэтым рознічных цэн. А гэта будзе зроблена за кошт зніжэння выдаткаў на мясакамбінатах (цікава, што думаюць на гэты конт на саміх мясакамбінатах? — **В.В.**) і змяншэння гандлёвых нацэнак. Да ўсяго прынятыя і адміністратыўныя меры, што забараняюць калгасам вывозіць жывёлу за межы краіны. Карацей кажучы, «рынкавы сацыялізм» ужо мае практычнае прымяненне.

Праўда, П.Казлоў пры гэтым выказаў шкадаванне, што зніжэнне гандлёвай нацэнкі абавязкова адаб'ецца на фінансавым стане гандлю. Асабліва цяпер — напярэдадні зімы, калі неабходна плаціць вялікія грошы за цяпло і электраэнергію. Ён таксама адзначыў, што адна толькі арэндная плата складае 30% выдаткаў гандлю. Аднак міністр лічыць, што працэс зніжэння гандлёвай нацэнкі працягнецца нядоўга. (Магчыма, ужо адразу пасля правядзення рэферэндуму гандаль паспрабуе вярнуць страты).

П.Казлоў таксама запэўніў, што абвальнага павышэння цэн на прадукты не будзе. *«Цены будут подниматься плавно, с учетом инфляции и с повышением зарплаты»*, — сказаў міністр гандлю. Перспектывы сытай будучыні ён паспрабаваў падмацаваць паведамленнем, што цяпер у сховішчах дзяржрэзерву знаходзіцца 800 тон мяса (заўважым, што гэта азначае ўсяго 8 кг на аднаго жыхара Беларусі) і 2 тысячы тон масла. Гэтыя запасы нібыта дазваляюць бесперапынна забяспечваць насельніцтва прадуктамі. З дзяржрэзерву, сказаў П.Казлоў, пакуль было ўзята толькі 200 тон мяса. *«А если неожиданно возникнет проблема с продуктами, то мы их изыщем за пределами страны»*, — запэўніў журналістаў міністр гандлю. Праўда, за якія грошы будуць праводзіцца «изыскания» — не паведаміў. Відаць, гэтае пытанне не ў яго най кампетэнцыі.

Віктар ВАЛАДАШЧУК

Мяса і яйкі будуць

Калі Лукашэнка прайграе свой рэферэндум

Сёння рэальныя вынікі дзяржаўнай палітыкі становяцца відавочнымі кожнаму беларусу. Дастаткова паспрабаваць купіць яек, мяса або каўбасы. Больш за тое — прынятыя меры па ліквідацыі дэфіцыту толькі паглыбляюць крызіс.

Павялічыць колькасць яек на прылаўках крамаў было вырашана традыцыйным савецкім спосабам — прынялі рашэнне аб павелічэнні паставак, давялі планы да птушкафабрык. Каб птушкафабрыкі працавалі хоць з нейкім прыбыткам, паднялі закупачныя цэны на яйкі, а рынкавыя «замарозілі» за кошт зніжэння гандлёвай надбаўкі ў крамах. Падобныя меры былі прынятыя яшчэ на мінулым тыдні, але карысных вынікаў з іх няма і не будзе. Прычына простая: танныя яйкі знікнуць з прылаўкаў, які б план ні рабілі птушкафабрыкі. Да таго ж гандаль не будзе прыкладаць са свайго боку ніякіх намаганняў, каб ліквідаваць дэфіцыт (а гэтым павінен у нармальнай эканоміцы займацца якраз гандаль, а не прэзідэнт): усё роўна грошай крамы атрымаюць менш, чым раней, — дык чаго старацца?

Тое ж і з мясам. Павелічэнне закупачных цэнаў разам з фіксаванымі рознічнымі цэнамі, як растлумачыў нам прэзідэнт па тэлебачанні, будзе дасягнутае за кошт павелічэння абаротаў мясакамбінатаў і зніжэння іх затрат — фактычна работнікам гэтых прадпрыемстваў за большую працу будуць плаціць тыя самыя грошы, а то і меней — таму няма ніякіх падстаў высільвацца.

Забарона на вываз скаціны за межы Беларусі зусім не азначае, што рэзка павялічыцца колькасць мяса на мясакамбінатах. Як вядома, у нас з Расіяй мытны саюз — і вывезці любы тавар не складае ніякіх цяжкасцяў. Тым больш, што ўласнікі жывёлы — калгасы і саўгасы — маюць магчымасць не «свяціцца» самім на такіх аперацыях, а прадаваць кароў ды свіней якім-небудзь камерцыйным структурам. Да таго ж скаціна — не яйкі, хутка не псуецца і можа пажыць пэўны час у хлявах ды на фермах.

Яшчэ адзін з намераў прэзідэнта — «разабрацца» са спекулянтамі на рынках і замяніць іх там вытворцамі (па словах Лукашэнкі, рыхтуецца такое распараджэнне) — толькі паспрыяе знікненню прадуктаў на рынках, дзе яны пакуль яшчэ ёсць.

Так што, нягледзячы на апантаную прэзідэнцкую актыўнасць, чакаць мяса і яек на прылаўках не даводзіцца. Найважнейшыя фактары, якія выклікалі дэфіцыт тавараў, працягваюць дзейнічаць. Па-ранейшаму цэны застаюцца фіксаванымі. Да таго ж многія вытворцы харчавання рэалізуюць за мяжу свой тавар не толькі з прычыны вышэйшых цэн на замежных рынках. Для многіх гэта — адзіны спосаб атрымаць валюту. Як вядома, купіць валюту на міжбанкаўскай валютнай біржы па афіцыйным курсе, не маючы «рукі» ў адміністрацыі прэзідэнта, проста немагчыма.

Такім чынам, выправіць становішча без адмены прэзідэнцкіх указаў нельга. Наперадзе нас чакаюць толькі два варыянты развіцця падзей: альбо пасля рэферэндуму будуць павышаныя цэны, альбо будзе ўведзеная картачная сістэма.

Як паказвае сітуацыя, хутчэй за ўсё гульня пойдзе па першым варыянце. Адразу пасля рэферэндуму кошты на асноўныя прадукты могуць рэзка ўзрасці. Часткова гэта пацвярджаецца тым, што прэзідэнт і Кабінет міністраў разглядаюць пытанне аб падвышэнні памеру мінімальнага заробку з 1 снежня на 10%. У вядомым прэзідэнцкім указе па цэнаўтварэнні (аб ім СВАБОДА пісала ў пазамінулым нумары) устаноўлена, што павышэнне цэн можа адбыцца толькі ў выпадку павелічэння заработнай платы. Вось вам і «выпадак». А прапарцыянальнасць павелічэння, закладзеная ва ўказе, дасягаецца лёгка — нашае міністэрства статыстыкі ўмее гэта рабіць дасканала.

Канечне, магчымы і трэці варыянт — рашучы перагляд усёй эканамічнай палітыкі дзяржавы, у тым ліку ў пытаннях цэнаўтварэння. Але для гэтага Лукашэнка спачатку павінен прайграць рэферэндум.

Алесь САДОЎСКІ

ДЕЛО «ЧЕЛНОКОВ»

Местные власти прозрели

Но поздновато

Принято окончательное решение о вводе фиксированных и твердых ставок подоходного налога и налога на прибыль с частных предпринимателей, торгующих на рынках Минска.

5 ноября Минский городской совет утвердил решение Мингорисполкома «О порядке уплаты налога на прибыль и подоходного налога...» № 732 от 30 сентября 1996 г. с изменениями и дополнениями. В итоге минский вариант документа (в отличие от брестского, могилевского и других) оказался наиболее либеральным и приемлемым для предпринимателей.

В частности, среди положительных моментов следует отметить введение понятия *разовая реализация товаров*. Теперь предприниматели могут уплачивать налог даже за один или несколько дней торговли, а не за целый месяц, как это предусматривал первоначальный вариант.

Кроме того, снижены ставки налога по некоторым категориям товаров, а при реализации таких «стратегических» продуктов, как молоко и квас, ставки вообще нулевые.

Местные администрации также лишены права изменять ставки налогов. Это автоматически снижает риск произвола чиновников на местах.

В измененном Мингорсоветом варианте решения отсутствует положение об обязательной предоплате налогов. Точнее, сроки уплаты налогов вообще не определены. Это можно расценивать двояко: либо как отмену предоплаты (что вполне соответствовало бы действующему законодательству), либо как перенос уплаты налогов за предстоящий месяц с 20-го на более позднее число предшествующего. При такой неопределенности существует опасность введения сроков уплаты налогов задним числом, как это было уже не однажды.

Есть и еще один скользкий момент: в решении теперь отсутствует указание на какие-либо штрафные санкции. Вряд ли это означает, что штрафы не будут применяться вообще. Для самих же «челноков» значительно проще, когда возможное наказание четко определено и они знают, чего можно ожидать от налоговых органов.

Окончательное решение действует с момента его опубликования, то есть уже вступило в силу. Учитывая, однако, что Верховный Совет планирует принять упрощенную систему налогообложения для предпринимателей, решение Мингорисполкома может потерять силу уже к 1 января 1997 года.

Вероника СТРОЕВА

Президент собирается покупать голоса бесплатно

Накануне референдума президент в очередной раз попытался принять вид заботливого «отца нации». Заботливость Александра Лукашенко, как обычно, не идет дальше слов и издания указов. На этот раз — о якобы льготном кредитовании строительства жилья для молодежи.

Кредиты для всех

Как известно, существует система льготного кредитования строительства жилья, которая распространяется на всех очередников. При этом сумма, определенная в долларах США, пересчитывается в национальной валюте. Возвращать ссуду также необходимо в белорусских рублях по долларовому эквиваленту, но при этом за пользование кредитом ежегодно нужно выплачивать 10% от первоначальной суммы. В итоге с учетом роста курса доллара (примерно 100% в год) вернуть такой «льготный» кредит с набежавшими процентами будет весьма проблематично. Если вы берете, например, 10 тысяч долларов сегодня, то в белорусских рублях это около 200 млн., а через 10 лет придется возвращать уже около 260 млрд. рублей.

Кредиты для молодежи

Указом президента «О мерах по улучшению жилищных условий для молодежи...» от 10 сентября предусматривается выдача кредитов молодым семьям, строящим дома или квартиры и стоящим при этом в очереди на улучшение жилищных условий. Национальному банку поручено открыть целевую кредитную линию для «Беларусбанка» в размере 800 млрд. белорусских рублей сроком до 40 лет.

Условия получения «молодежного» кредита выглядят действительно заманчиво: можно получить до 90% стоимости квартиры (из расчета 20 кв.м общей площади на 1 члена семьи) всего лишь под 5% годовых на срок в 40 лет. Особую же привлекательность придает тот факт, что расчет кредита никак не привязывается к доллару.

Что же получается в реальности? Допустим, средняя однокомнатная квартира стоит 10 тысяч долларов. В «Беларусбанке» вам выдают 90% стоимости жилья, то есть 9 тысяч долларов, что сегодня составляет по официальному курсу 180 млн. белорусских рублей. Однако рыночный курс на несколько тысяч рублей выше, а значит, кредит реально покроет лишь около 70% стоимости жилья. Впрочем, кому-нибудь и этого было бы достаточно, чтобы наконец-то приобрести крышу над головой.

За пользование кредитом в год необходимо выплачивать 5% от суммы, т.е. 9 млн. рублей, или 450 долларов по нынешнему курсу. Учитывая, что курс доллара растет в среднем на 100% ежегодно, на второй год выплаты сумма процентов составит уже порядка 225 долларов, и так далее. Точно так же будет «обесцениваться» и сама сумма кредита. Естественно, государству подобное кредитование крайне невыгодно, а потому становится ясно:

Такой кредит – только мечта

При попытке реализации мечты выяснилось, что отсутствуют критерии определения термина «молодежь» (то есть перспективной рабочей силы и завтрашнего активного электората). Поэтому молодые люди в возрасте 25—30 лет, обратившиеся в местные органы власти за кредитом, были признаны «престарелыми» и отправлены ни с чем. 18 октября увидел свет дополнительный указ, определивший, что отныне молодежью являются — *«молодые граждане в возрасте до 30 лет (включительно)»* и молодые семьи, в которых хотя бы один супруг не старше 30 лет. Кроме того, вторым указом президент позволил ставить на квартирную очередь всех желающих, независимо от условий проживания и материального положения. Увеличения кредитной линии при этом не произошло.

Однако и теперь получить кредит невозможно, что, впрочем, вполне естественно. Ресурсы, предусмотренные на этот способ покупки голосов избирателей, ограничены 800 млрд. рублей, чего хватит не более чем на 4—5 тысяч квартир (причем однокомнатных), и несложно догадаться, чьи это будут квартиры. Однако и на этом красивом обещании «всенародноизбранный» экономист решил сэкономить. Как стало известно корреспонденту СВАБОДЫ, несмотря на то, что указ вышел в начале сентября, до сих пор на счет «Беларусбанка» не поступили средства кредитной линии. Прекрасный, а главное — весьма дешевый способ покупки голосов!

При этом отвечать за обман народа придется изначально назначенным «козлам отпущения». В их числе премьер-министр Михаил Чигирь, шеф Нацбанка Тамара Винникова, глава «Беларусбанка» Наталья Ермакова и руководители вертикали на местах. Остается только поражаться, как ловко А.Лукашенко совместил бесплатную покупку голосов избирателей со сдачей в политический ломбард собственных подчиненных.

Вероника СТРОЕВА
Алесь САДОВСКИЙ

Панядзелак 18 лістапада

Белорусское телевидение
7.30 Утренний коктейль.
7.50 Экономикст.
8.00 «А я живу все там же...' Про любовь». Д/ф.
8.20 Здоровье.
8.55 Мультфильмы.
9.25 «После дождичка в четверг». Х/ф.
10.40 Творцы.
11.20 Финансовое время.
11.40 Темная комната.
12.10 Телевизионный Дом кино.
12.50 Бон тон.
13.20 «Батальоны просят огня». Х/ф. С. 1.
14.25 «Мечтой любви, мечтой прекрасной...» Ф/к.
15.00 Новости.
15.10 Мультфильм.
15.20 ТВ — школе.
15.40 Студия «Окно».
16.35 На добрый лад.
16.50 «Это мы не проходили...»
17.05 Крок.
17.35 «Познай себя».
18.05 Финансовое время.
18.25 Музыкальный антракт.
18.35 Экономикст.
18.50 Новости.
19.00 Референдум.
20.05 Вертикаль.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.50 «Часы остановились в полночь». Х/ф.
23.30 Телевизионный Дом кино.
24.00 Новости.
0.15 Чемпионат мира по гиревому спорту.

ОРТ
14.00 Новости.
14.20 «Космические спасатели лейтенанта Марша».
14.45 Марафон-15.
15.00 Звездный час.
15.40 «Карин и ее собака».
16.05 Джэм.
16.30 «Вокруг света».
17.00 Новости.
17.20 «Новая жертва».
18.10 Час пик.
18.35 «Угадай мелодию».
19.00 «Мы».
19.45 «Спокойной ночи, малыши!».
20.00 Время.
20.40 «Багз-2». «Операция «Казбекистан».
21.45 «Театр + TV».
22.25 Новости.
22.35 «Линия кино».
«Культпоход в театр».

Канал «Россия»
6.00 Утренний экспресс.
6.25 По дороге на работу.
6.35 «Мак и Матли».
7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Вести.
7.20, 9.50, 23.25 Товары — почтой.
7.30 Утренний экспресс-2.
8.00 Ретро-шлягер.
8.25 Дорогая редакция.
8.55 «Санта-Барбара». Х/ф.
10.20 «Мираж». Х/ф. С. 1.
16.20 Блок-нот.
16.35 Игра всерьез.
17.05 Технодром им. И.П.Кулибина.
17.15 L-клуб.
18.00 Момент истины.
18.40 Особо важные персоны.
19.30 «Санта-Барбара». Х/ф.
20.30 Скрытой камерой.
21.00 Погода на завтра.
21.05 «На острие ножа». Х/ф.
22.05 Телескоп.
22.30 Арт-обстрел.
23.35 Музыка всех поколений.
23.50 Не спи и смотри.

Санкт-Петербург
13.10 Срок ответа — сегодня.
13.40 Советы садоводам.
13.55, 15.55, 18.55, 21.55 Информ-ТВ.
14.10 «История любви». Сериал.
15.00 «Любознательный слоненок». Мультфильм.
15.10, 20.45 Телеслужба безопасности.
15.25 Международное обозрение.
16.10 «Убойный отдел».
17.00 Мультфильм.
17.35 Показывает ЛОТ.
18.40 Большой фестиваль.
19.15 Спорт.
19.25 «История любви».
20.15 Концерт Ирины Аллегровой.
21.00 «Убойный отдел».
22.05 Спортивное обозрение.
22.15 Событие.
22.30 Исторические расследования.
23.10 «Телекомпакт».

НТВ
5.00 Сегодня утром.
9.00 Х/ф «Сальваторе Джулиано».
11.00 Сегодня в полдень.
12.00 Российские университеты.
13.00, 15.00 Сегодня днем.
13.15 Большое времечко.
15.30 Дистанция 60.
16.30 Х/ф «Голубое дерево».
17.30 Футбольный клуб.
18.00, 21.00 Сегодня вечером.
18.35 Герой дня.
19.00 Мир кино. «Город, который боялся заката».
20.35 Музыка на канале.
21.35 Час сериала. «За гранью возможного».
22.30 Времечко.
23.00 Сегодня в полночь.
23.20 Теннис в полночь.

8 канал
18.00 У.Дисней. «Пиноккио».
18.30 Х/ф «Тридцать три».
20.00 Мульт-планета. «Том и Джерри».
20.15 Сериал «Скользящие».
21.45 Из архива А.Невзорова.
22.15 Х/ф «Удар в спину».
23.55 Без комментария.

Аўторак 19 лістапада

Белорусское телевидение
7.30 Утренний коктейль.
7.50 Экономикст.
8.00 Новости.
8.15 «Это мы не проходили...»
8.30 Бездельник.
9.00 ТВ — школе.
9.20 Мультфильмы.
9.50 «Воля Вселенной». Х/ф.
11.00 Турбобъектив.
11.30 «Тропическая жара».
12.30 Акколада.
13.00 «Батальоны просят огня». С. 2.
14.10 «Зодчие». Д/ф.
15.00 Новости.
15.10 Мультфильмы.
15.25 ТВ — школе.
15.55 «Все про все».
16.20 Педагогический экран.
17.00 Уроки Н.Новожиловой.
17.30 Параграф.
17.55 «Так это было...»
18.15 «Будьте здоровы».
18.25 Музыкальный антракт.
18.35 Экономикст.
18.50 Новости.
19.00 Референдум.
20.05 Супергол.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.55 Авторский концерт композитора Эдуарда Ханка.
23.25 Новости.
23.45 Х/ф «Роман а-ла руссо».

ОРТ
11.00 Новости.
11.10 «Мы и рынок».
11.55 «Рожденная революцией».
13.15 «Мафин и его веселые друзья». Мультфильм.
13.30 Брэйн ринг.
14.00 Новости.
14.20 «Космические спасатели лейтенанта Марша».
14.45 Кварьете «Веселая квампания».
14.55 Мультитроллия.
15.10 Волшебный мир, или Синема.
15.40 «Карин и ее собака».
16.05 ...До шестнадцати и старше.
16.30 «Вокруг света».
17.00 Новости.
17.20 «Новая жертва».
18.10 Час пик.
18.35 «Угадай мелодию».
19.00 Тема.
19.45 «Спокойной ночи, малыши!».
20.00 Время.
20.40 Фильм «Разные судьбы».
22.45 Новости.
22.55 «50 Х 50».
23.50 Пресс-экспресс.

Канал «Россия»
6.00 Утренний экспресс.
6.25 По дороге на работу.
6.35 «Мак и Матли».
7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Вести.
7.20 Мультфильм.
7.30 Утренний экспресс-2.
8.00 Ретро-шлягер.
8.25 «Дорогая редакция...»
8.55 «Последний герой». Д/ф.
16.20 Блок-нот.
16.35 «Челленджерс».
17.10 Тележурнал «Здоровье».
17.20 Точка опоры.
17.45 Чрезвычайный канал.
18.10 Лидер-прогноз.
18.40 Особо важные персоны.
19.30 «Санта-Барбара». Х/ф.
20.30 Раз в неделю.
21.00 Погода на завтра.
21.05 От форте до пьяно...
21.35 Эх, дороги!
22.05 «Устал я жить в родном краю...»
23.25 Товары — почтой.
23.35 Музыка всех поколений.
23.50 Кто во что горазд.
24.00 Звуковая дорожка.

Санкт-Петербург
11.55, 13.55, 15.55, 18.55, 21.55 Информ ТВ.
12.10 «История любви».
12.55 Мультфильм.
13.10 Срок ответа — сегодня.
13.40 Советы садоводам.
14.10 «Убойный отдел».
15.00 «Любознательный слоненок». Мультфильм.
15.10, 20.45 Телеслужба безопасности.
15.25 Папа, мама и я — спортивная семья.
16.10 «Во имя воскресения». Т/ф.
16.20 «Телекомпакт».
17.05 Детское ТВ: «Там, где живет Паутиныч», «Полосатая музыка».
17.35 Показывает ЛОТ.
18.40 Большой фестиваль.
19.15 Спорт.
19.25 «История любви».
20.20 Храм.
21.00 «Убойный отдел».
22.05 Спортивное обозрение.
22.15 Событие.
22.30 Концерт, посвященный Дню милиции.

НТВ
5.00 Сегодня утром.
9.00 Х/ф «Чистый и трезвый».
11.00 Сегодня в полдень.
12.00 Российские университеты.
13.00, 15.00 Сегодня днем.
13.15 Большое времечко.
15.30 Дистанция 60.
16.30 «Голубое дерево». Х/ф.
17.30 «Улица Сезам».
18.00, 21.00 Сегодня вечером.
18.35 Герой дня.
19.00 Мир кино. «Тайна отеля «Кайенна».
20.45 Доктор Угол.
21.35 Час сериала. «За гранью возможного».
22.30 Времечко.
23.00 Сегодня в полночь.
23.20 Меломания. «Би Джиз».

8 канал
18.00 У.Дисней. «Пиноккио».
18.30 Х/ф «Любимая женщина механика Гаврилова».
20.00 Мульт-планета. «Том и Джерри».
20.15 Сериал «Скользящие».
21.45 Парламенты мира.
22.15 Х/ф «Горнолыжники-2».
23.55 Без комментария.

Серада 20 лістапада

Белорусское телевидение
7.30 Утренний коктейль.
7.50 Экономикст.
8.00 Новости.
8.15 «Тема для органа». Д/ф.
8.25 «Полесья милое дитя».
9.00 ТВ — школе.
9.30 Мультфильм.
9.50 «По секрету всему свету». Х/ф.
11.50 Компьютерный полигон.
12.15 Телевизионный Дом кино.
12.45 Видимо-невидимо.
13.45 «Батальоны просят огня». С. 3.
15.00 Новости.
15.10 Мультфильмы.
15.35 «Изгнанник». Х/ф.
16.15 Усадьба.
16.35 Кредо.
16.55 Гости в дом.
17.25 Международный театральный фестиваль «Белая Вежа».
18.25 Музыкальный антракт.
18.35 Экономикст.
18.50 Новости.
19.00 Референдум: откровенный разговор.
20.30 «Кто это?»
20.50 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.55 Авто-парк.
22.15 Х/ф «Еще люблю, еще надеюсь...»
23.40 Королевская охота.
0.20 Новости.

ОРТ
8.00 Новости.
8.15 «Новая жертва».
9.05 Тема.
9.45 В мире животных.
10.30 «Угадай мелодию».
11.00 Новости.
11.10 Контакт.
11.55 «Рожденная революцией».
13.30 Брэйн ринг.
14.00 Новости.
14.20 «Космические спасатели лейтенанта Марша».
14.45 Кактус и К.
14.55 До-ми-соль.
15.10 Зов джунглей.
15.40 «Карин и ее собака».
16.05 Тет-а-тет.
16.30 «Вокруг света».
17.00 Новости.
17.20 «Новая жертва».
18.10 Час пик.
18.35 «Угадай мелодию».
19.00 «Парижские тайны Эльдара Рязанова». Марина Влади.
19.45 «Спокойной ночи, малыши!».
20.00 Время.
20.40 КВН-ассорти.
21.15 Футбол. Лига чемпионов. «Манчестер Юнайтед» (Англия) — «Ювентус» (Италия). Трансляция из Англии.
23.20 Новости.
23.30 Футбол. Лига чемпионов. Обзор 7 матчей.
0.50 Пресс-экспресс.

Канал «Россия»
6.00 Утренний экспресс.
6.25 По дороге на работу.
6.35 «Мак и Матли».
7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Вести.
7.20 Экспо-вестник. Чехия.
7.30 Утренний экспресс-2.
8.00 Ретро-шлягер.
8.25 «Дорогая редакция...»
8.55, 10.20 «Санта-Барбара». Х/ф.
9.50, 23.25 Товары — почтой.
16.20 Блок-нот.
16.35 «Челленджерс».
17.10 Тележурнал «Здоровье».
17.20 Астрология любви.
17.45 Ваше право.
18.10 Клуб губернаторов.
18.40 Особо важные персоны.
19.30 «Санта-Барбара». Х/ф.
20.30 «Аншлаг».
21.00 Погода на завтра.
21.10 Фильм «Стремительная и сексуальная».
23.35 Музыка всех поколений.
23.50 Кто во что горазд.
0.05 Не спи и смотри.

Санкт-Петербург
11.55, 13.55, 15.55, 18.55, 21.55 Информ ТВ.
12.10 «История любви».
12.55 Мультфильм.
13.10 Срок ответа — сегодня.
13.40 Советы садоводам.
14.10 «Убойный отдел».
15.00 «Любознательный слоненок». Мультфильм.
15.10, 20.45 Телеслужба безопасности.
15.25 Личное дело.
16.10 «Старое танго».
16.35 Театральная провинция?
17.00 «Ржавые провода».
17.35 Показывает ЛОТ.
18.40 Большой фестиваль.
19.15 Спорт.
19.25 «История любви».
20.15 Поет Ирина Богачева.
21.00 «Убойный отдел».
22.05 Спортивное обозрение.
22.15 Событие.
22.30 «Дворцовые тайны». С. 4.
22.55 Хоккей. Чемпионат России.

НТВ
5.00 Сегодня утром.
9.00 Х/ф «На широкую ногу».
10.30 «Улица Сезам».
11.00 Сегодня в полдень.
12.00 Российские университеты.
13.00, 15.00 Сегодня днем.
13.15 Большое времечко.
15.30 Дистанция 60.
16.30 «Голубое дерево». Х/ф.
17.30 «Улица Сезам».
18.00, 21.00 Сегодня вечером.
18.35 Герой дня.
19.00 Х/ф «Май убит».
21.35 Час сериала. «За гранью возможного».
22.30 Времечко.
23.00 Сегодня в полночь.
23.20 Кафе «Обломов».

8 канал
18.00 У.Дисней. «Пиноккио».
18.30 Х/ф «Аплодисменты... Аплодисменты...».
20.00 Мир мнений или мнение о мире.
20.15 Сериал «Скользящие».
21.45 Полископ.
22.00 Х/ф «Поле его мечты».
23.55 Без комментария.

Чацвер 21 лістапада

Белорусское телевидение
7.30 Утренний коктейль.
7.50 Экономикст.
8.00 Новости.
8.15 Авто-парк.
8.30 «Республика «Зеленый бор».
9.00 «Три толстяка». Х/ф.
10.25 Телебом.
10.55 Королевская охота.
11.35 Гости в дом.
12.05 «Аплодисменты... Аплодисменты...» Х/ф.
13.20 Музыка без границ.
13.50 «Батальоны просят огня». С. 4.
15.00 Новости.
15.10 ТВ — школе.
15.40 «Дебют», «Легкий хлеб». Х/фы.
16.30 Открытие фестиваля искусств «Белорусская музыкальная осень».
17.25 Арсенал.
17.55 Уроки Н.Новожиловой.
18.25 Музыкальный антракт.
18.35 Экономикст.
18.50 Новости.
19.00 Референдум: откровенный разговор.
20.05 «Крок».
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.55 «К миру, храму и согласию».
23.25 «Крок».
23.55 Новости.

ОРТ
8.00 Новости.
8.15 «Новая жертва».
9.05 Футбол. Лига чемпионов. «Порто» (Португалия) — «Милан» (Италия). Передача из Португалии.
11.00 Новости.
11.10 «Под крышей мира».
11.55 «Рожденная революцией».
13.20 «Дело прошлое...» Мультфильм.
13.30 Брэйн ринг.
14.00 Новости.
14.20 «Космические спасатели лейтенанта Марша».
14.45 Лего-го!.
15.10 Тин-Тоник.
15.40 «Карин и ее собака».
16.05 Рок-урок.
16.30 «Вокруг света».
17.00 Новости.
17.20 «Новая жертва».
18.10 Час пик.
18.30 «Джентльмен-шоу».
19.00 «Моя семья».
19.45 «Спокойной ночи, малыши!».
20.00 Время.
20.40 Х/ф «Жить и умереть в Лос-Анджелесе».
22.50 Новости.
23.00 «Обоз».
23.50 Пресс-экспресс.

Канал «Россия»
6.00 Утренний экспресс.
6.25 По дороге на работу.
6.35 «Мак и Матли».
7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Вести.
7.20, 17.05 Экэподом.
7.30 Утренний экспресс-2.
8.00 Ретро-шлягер.
8.25 «Дорогая редакция...»
8.55 «Санта-Барбара». Х/ф.
9.50, 23.25 Товары — почтой.
10.20 «Мираж». С. 2.
16.20 Блок-нот.
16.35 «Челленджерс».
17.20 Царская ложа.
17.45 «Темная» для В.Старкова.
18.00 Новое «Пятое колесо».
18.40 Особо важные персоны.
19.30 «Санта-Барбара». Х/ф.
20.30 «Бочка меда».
21.00 Погода на завтра.
21.05 «Странник». Х/ф.
22.00 Подиум д»арт.
22.30 Лицо кавказской национальности.
23.35 Музыка всех поколений.
23.50 Кто во что горазд.
24.00 Не спи и смотри.

Санкт-Петербург
11.55, 13.55, 15.55, 18.55, 21.55 Информ ТВ.
12.10 «История любви».
13.00 Мультфильм.
13.10 Срок ответа — сегодня.
13.40 Советы садоводам.
14.10 «Убойный отдел».
15.00 «Любознательный слоненок». Мультфильм.
15.10, 20.45 Телеслужба безопасности.
15.25 «Парадоксы истории».
16.10 «Просцениум».
16.45 «Привет, Амстердам». Т/ф.
17.05 Детское ТВ: «Три колеса, фолиант и...»
17.35 Показывает ЛОТ.
18.40 Большой фестиваль.
19.15 Спорт.
19.25 «История любви».
20.15 Личное дело.
21.00 «Убойный отдел».
22.05 Спортивное обозрение.
22.15 Событие.
22.30 Дом кино.

НТВ
5.00 Сегодня утром.
9.00 Х/ф «Последняя».
10.30 «Улица Сезам».
11.00 Сегодня в полдень.
12.00 Российские университеты.
13.00, 15.00 Сегодня днем.
13.15 Большое времечко.
15.30 Дистанция 60.
16.30 «Голубое дерево». Х/ф.
17.30 «Улица Сезам».
18.00, 21.00 Сегодня вечером.
18.35 Герой дня.
19.00 Мир кино. Х/ф «Остров доктора Моро».
20.45 Доктор Угол.
21.35 Час сериала. «За гранью возможного».
22.30 Времечко.
23.00 Сегодня в полночь.
23.20 Кино не для всех. «Утц».

8 канал
18.00 У.Дисней. Из серии Микки Маус (1928 год).
18.15 Х/ф «Пять вечеров».
20.00 Мульт-планета. «Том и Джерри».
20.15 Сериал «Скользящие».
21.45 «Жизнь собачья».
21.55 Бизнес-блокнот.
22.00 Х/ф «Двое в городе».
23.55 Без комментария.

Пятніца 22 лістапада

Белорусское телевидение
7.30 Утренний коктейль.
7.50 Экономикст.
8.00 Новости.
8.15 Бархатный сезон.
8.45 «Еще не вечер...»
9.00 ТВ — школе.
9.30 «Принцесса-павлин». Х/ф.
11.00 Студия «Колыбельная».
11.30 Мультфильмы.
12.20 Время оркестра.
13.10 «Криминальный квартет». Х/ф.
14.35 «Фантазия». Ф/к.
15.00 Новости.
15.10 Мультфильмы.
15.40 «Смотрины». Х/ф.
16.10 Чернобыль: проблемы и решения.
16.55 «Крок».
17.15 «Приглашаем на вечерки».
17.55 Контрасты.
18.25 Музыкальный антракт.
18.35 Экономикст.
18.50 Новости.
19.00 Референдум.
20.05 «Мы славим твое имя, Мать!»
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
22.05 Музыкальный антракт.
22.25 Х/ф «Букет мимозы и другие цветы».
23.35 «12, или На ночь глядя».
23.55 Новости.
0.10 Акколада.

ОРТ
8.00 Новости.
8.15 «Новая жертва».
9.10 «Моя семья».
9.50 Пока все дома.
10.25 Играй, гармонь любимая!.
11.00 Новости.
11.10 От пятницы до пятницы.
11.55 «Рожденная революцией».
13.25 «Лесные сказки». Мультфильм.
13.35 Брэйн ринг.
14.00 Новости.
14.20 Фильм-сказка «Раз, два — горе не беда».
15.45 «Карин и ее собака».
16.10 Действующие лица.
16.30 «Вокруг света».
17.00 Новости.
17.20 «Новая жертва».
18.15 Человек и закон.
18.45 Поле чудес.
19.45 «Спокойной ночи, малыши!».
20.00 Время.
20.40 Фильм «Следствие ведут Знатоки». Ч. 1.
22.35 Взгляд.
23.20 Новости.
23.30 «Следствие ведут Знатоки». Ч. 2.
1.10 Пресс-экспресс.

Канал «Россия»
6.00 Утренний экспресс.
6.25 По дороге на работу.
6.35 «Мак и Матли».
7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Вести.
7.20, 9.50, 23.25 Товары — почтой.
7.30 Утренний экспресс-2.
8.00 Ретро-шлягер.
8.25 «Дорогая редакция...»
8.55 «Санта-Барбара». Х/ф.
9.50, 23.25 Товары — почтой.
10.20 Торговый дом «Ле Монти».
10.35 «Мираж». С. 3.
16.20 Блок-нот.
16.40 Империя игр.
17.30 Шаг за шагом.
17.40 Вертикаль.
18.10 Бесконечное путешествие.
18.40 Особо важные персоны.
19.30 «Санта-Барбара». Х/ф.
20.25 Сам себе режиссер.
21.00 Погода на завтра.
21.05 «Только не уходи». Х/ф.
22.30 Лицо кавказской национальности.
23.35 Музыка всех поколений.
23.50 Рек-тайм.
24.00 Адамово яблоко.
0.50 Виниловые джунгли.

Санкт-Петербург
11.55, 13.55, 15.55, 18.55, 21.55 Информ ТВ.
12.10 «История любви».
13.00 Мультфильм.
13.10 Срок ответа — сегодня.
13.40 Советы садоводам.
14.10 «Убойный отдел».
15.00 «Любознательный слоненок». Мультфильм.
15.10, 20.45 Телеслужба безопасности.
15.25 Ток-шоу «Наобум». А.Макаревич.
16.10 10 лет спустя... К юбилею «Терем-квартета».
16.20 Дом кино.
17.10 «Кейкенхоф. Весенний сад Европы». Т/ф.
17.35 Показывает ЛОТ.
18.40 Большой фестиваль.
19.15 Спорт.
19.25 «История любви».
20.15 Без названия.
21.00 «Убойный отдел».
22.05 Спортивное обозрение.
22.15 Событие.
22.30 Как быть любимыми.
23.00 Хоккей. Чемпионат России.

НТВ
5.00 Сегодня утром.
9.00 Х/ф «Выжить в бушующем море».
10.30 «Улица Сезам».
11.00 Сегодня в полдень.
12.00 Российские университеты.
13.00, 15.00 Сегодня днем.
13.15 Большое времечко.
15.30 Дистанция 60.
16.30 «Голубое дерево». Х/ф.
17.30 Футбольный клуб.
18.00, 21.00 Сегодня вечером.
18.35 Герой дня.
19.00 Х/ф «После войны — мир».
20.20 Русский альбом. Группа «Моральный кодекс».
21.35 Час сериала. «За гранью возможного».
22.30 Времечко.
23.00 Сегодня в полночь.
23.20 Мир кино. «Чаруга».
1.10 Ночной канал. Эротическое шоу мира.

8 канал
18.00 У.Дисней «Питер Пен».
18.30 Х/ф «Забавы молодых».
20.00 Мир мнений или мнение о мире.
20.15 Фильм «Великая криминальная революция».
22.15 Сериал «Скользящие».
23.55 Без комментария.

СВАБОДА
15 лістапада 1996 г., № 87

АФІША

У Віцебску

Святкуе сваё 70-годдзе Беларускі дзяржаўны акадэмічны тэатр імя Якуба Коласа. Да юбілею прымеркаваны паказ шэрагу спектакляў: **16** лістапада — «Жаніцьба» Гогаля, **17** лістапада — «Дзядзя Ваня» Чэхава (абодва спектаклі пачнуцца на вялікай сцэне а 18-й гадзіне). **19**-га на эксперыментальнай сцэне а 15-й — «Размова ў доме Штайн пра гэра фон Гётэ...» П.Хакса. **20**-га на вялікай сцэне ў 11:00 — «Жураўлінае пяро» Дз.Кінасіта, а ў 17:00 — «Рэцэпт Макропуласа» Чапэка. У госці да тэатра-юбіляра прыедуць мінскія сябры, і віцебцы змогуць паглядзець спектаклі сталічных тэатраў — Купалаўскага («Ромул Вялікі», **18** лістапада а 19-й гадзіне) і Рускага («Букееў і кампанія», **19**-га ў 19:00). Завершацца ўрачыстасці **21** лістапада прэм'ерай «Час быка» паводле К.Сая (вялікая сцэна, пачатак а 18-й гадзіне).

У Полацку

У старажытным полацкім Сафійскім саборы адкрываецца Першы фестываль арганнай музыкі (арган тут сучасны, ён быў усталяваны ў 1985 г.). Канцэрты з удзелам музыкантаў з Беларусі, Расіі, Германіі пройдуць з **15** па **30** лістапада.

У Мінску

Мова пантамімы не патрабуе перакладу. У госці да мінчан прыязджае Варшаўскі тэатр пантамімы, які **18** лістапада прадставіць на сцэне Рускага тэатра сваю імпрэзу «Павел і Гавел». Польскія акцёры карыстаюцца самай зразумелай ў свеце мовай — мовай мімічнага мастацтва і клаўнады, яны паказваюць гледачам тыповыя чалавечыя характары ў складаным спалучэнні лепшага і горшага. Пачатак а 19-й гадзіне, кошт квіткоў — ад 5 да 15 тысяч рублёў.

ТЭАТРЫ

Оперны тэатр запрашае **16** лістапада на «Дзікае паляванне караля Стаха», **17**-га — на «Яўгена Анегіна», **19**-га пройдзе «Рыгалета», **21**-га — «Чыо-Чыо-сан». А нашая балетная трупа адправілася на гастролі ў Японію, так што адзіны балетны спектакль наступнага тыдня — «Тры парсючкі» (**17** лістапада ў 11:30).

Багаты рэпертуар на наступным тыдні ў вядучых драматычных тэатраў Мінска. Рускі тэатр: **15** лістапада «Адъютант-ша Его Превосходительства», **16**-га — «Свабодны шлюб» і «Жаніх з Іерусаліма» (малая сцэна), **17**-га — «Хрыстос і Антыхрыст», **20**-га — «Амфітрыён», **21**-га — «У наступным годзе ў гэты ж час».

Тэатр імя Янкі Купалы: **15**-га — «Ромул Вялікі», **16**-га — «Паехалі!..» і на малой сцэне «Смех лангусты», **17**-га — «Памінальная малітва», **18**-га — «Нежанаты мнагажэнец», **20**-га на малой сцэне — «Гульня ў джын», **20**-га і **21**-га — «Тутэйшыя».

Маладзёжны тэатр (вул. Даўмана, 1) на наступным тыдні звернецца да асобаў надзвычай вядомых — Мэрылін Манро (спектакль, прысвечаны легендарнай амерыканскай кіназорцы, называецца «Я жадаю быць каханай», пройдзе **15**, **16** і **19** лістапада) і Сальвадора Далі (імпрэза «Ягоныя сны», пастаўленая паводле кнігі гэтага скандальна-геніяльнага мастака, пройдзе **20** лістапада).

КАНЦЭРТНАЯ ЗАЛА «МІНСК»

Тут адбудуцца канцэрты расійскіх гасцей: **16** лістапада выступіць гурт «Чайф», які прадставіць новую праграму «Рэальны свет», а таксама праспявае свае самыя папулярныя старыя песні. Пачатак а 19-й гадзіне. Квіткі прадаваліся за 90—260 тысяч, але напярэдадні канцэрта, як сведчаць работнікі тэатральных кас, напэўна, можна будзе набыць толькі самыя дарагія. **17** лістапада на гэтай жа сцэне будзе іграць гурт Сяргея Мазаева «Маральный кодекс». Пачатак а 18-й, кошт квіткоў 80—280 тысяч рублёў.

«БЕЛАРУСКАЯ МУЗЫЧНАЯ ВОСЕНЬ»

Закончыўся конкурс «Фартэпіяна. Мінск-96». Уладальнікам першай прэміі журы назвала Андрэя Сікорскага, які прадстаўляў Расію (хаця калісьці Андрэй вучыўся ў Рэспубліканскім ліцэі пры Беларускай Акадэміі музыкі). Выступленне новага лаўрэата ўпрыгожыць канцэрт-адкрыццё традыцыйнага фестывалю «Беларуская музычная восень» **20** лістапада. А.Сікорскі разам з Дзяржаўным сімфанічным аркестрам выканае I канцэрт Чайкоўскага. У праграме таксама творы Вагнэра і Шастаковіча.

21 лістапада ў Канцэртнай зале філармоніі прагучаць творы Ё.С.Баха і «Музычнае прынашэнне» А.Янчанкі, якога слухачы ўбачаць за пультам аргана. У канцэрце прымаюць удзел А.Алоўнікаў (віяланчэль) і дзіцячы хор «Журавінка». У гэты ж дзень у Камернай зале выступіць літоўская акардзаністка Л.Шляконітэ.

23-ці фестываль «Беларуская музычная восень» працягнецца да **30** лістапада, і мы будзем анансаваць яго імпрэзы ў наступных выпусках «Афішы».

Ганна ШЫМЕЛЕВІЧ

Сенсацыя «Беларускай мінуўшчыны»

12 лістапада ў сталічнай Нацыянальнай бібліятэцы адбылася прэзентацыя гісторыка-публіцыстычнага ілюстраванага часопіса «Беларуская мінуўшчына», які выходзіць шэсць разоў у год на 80-ці старонках.

Сярод аўтараў «БМ» — вядомыя беларускія і замежныя гісторыкі, літаратары, краязнаўцы, архівісты, музейшчыкі. *«Мы шукаем сенсацыі з гісторыі»,* — сказаў прысутным галоўны рэдактар выдання Леанід Лойка. Адкрыццём часопіса стала, напрыклад, невядомая дагэтуль паўразбураная царква ў Віцебскай вобласці (у 30 км ад шашы Мінск—Масква), якую мясцовыя сяляне разбіраюць па цаглінах на печы і фундаменты. «БМ» мяркуе, што гэта помнік беларускай культуры канца XV стагоддзя работы італьянскага архітэктара Арыстоцеля Ф'ераванці.

Часопіс імкнецца таксама прыцягнуць увагу чытачоў да беларускіх каштоўнасцяў, якія захоўваюцца ў суседніх краінах. На вокладку аднаго з нумароў трапіў залаты дукат Вялікага княства Літоўскага, які знаходзіцца ў пецярбургскім Эрмітажы. У бліжэйшых нумарах «БМ» апублікуе матэрыялы пра дзяржаўнага дзеяча часоў БССР Васіля Шаранговіча, які назваў сябе здраднікам; будуць змешчаныя артыкул пра Міхала Клеафаса Агінскага і ягоны знакаміты Дынабургскі рэйд, звесткі пра беларускую магію, гісторыю палітычнага тэрору і іншыя цікавыя рэчы.

«Беларуская мінуўшчына» мае сваю канцэпцыю гісторыі, якая грунтуецца на бясспрэчным факце дзяржаўнасці Беларусі. На прэзентацыі часопіса Леанід Лойка распавёў пра чатыры засяленні тэрыторыі нашай краіны: неандэртальцамі, угра-фінамі з Урала (нарвамі), балтамі і, нарэшце, славянамі. У выніку дэмаграфічных хваляў усход Беларусі стаў пераважна славянскім, а захад і цэнтр — пераважна балцкімі.

Не толькі навукоўцы, але і любая сям'я знойдзе ў «Беларускай мінуўшчыне» новыя, захапляльныя сюжэты з гісторыі. Падпісны кошт на тры першыя нумары 1997 года складае 60 тысяч рублёў (індэкс 75021).

Мікола ВАЙТОВІЧ

Лісты Пастэрнака – на аўкцыён

У лонданскім брокерскім доме *Christie's*, паведамляе агенцтва *France Press*, 27 лістапада будуць прададзеныя 58 любоўных лістоў Барыса Пастэрнака.

Славуты рускі пісьменнік адрасаваў гэтыя лісты Вользе Івінскай — жанчыне, якая стала прататыпам вобраза Лары ў рамане «Доктор Живаго». У 1960 г. усю перапіску ў В.Івінскай канфіскаваў КГБ, пазней частку лістоў вярнулі. Цяпер спадкаемцы блізкай сяброўкі Пастэрнака вырашылі выставіць пісьмы на продаж. Па ацэнках экспертаў, цана эпісталярнай спадчыны Пастэрнака можа дасягнуць паўмільёна фунтаў стэрлінгаў (каля 750 тыс. долараў).

Магдалена НЕПАКАЙ

Субота 23 лістапада

Белорусское телевидение
8.00 Новости.
8.15 Созвучие.
8.35 Здоровье.
9.10 Уроки Н.Новожиловой.
9.40 Все про все.
10.05 «Мозаика праздника».
11.05 Многоголосие.
11.35 Око.
11.55 «Своя дистанция».
12.10 «Помогите близкому, помогите дальнему...»
12.25 «Крок».
12.40 «Иван». Х/ф.
13.50 Коллаж.
14.20 Олимп: от подножия к вершине.
14.40 Мир природы и увлечений.
14.55 Четвертое измерение.
15.40 Белорусский дом.
16.10 «Белорусские напевы». Д/ф.
16.40 «Если дал ты клятву Гиппократа».
17.25 «Угадай мелодию» на фестивале «Золотой шлягер».
18.05 Галерея.
18.35 Закрытие ММФ «Золотой шлягер».
20.40 Колыбельная.
21.00 Новости.
21.45 Закрытие ММФ «Золотой шлягер».
0.15 Видимо-невидимо.

ОРТ
7.00 Фильм «Риск – благородное дело».
8.20 «Лень», «Кот в колпаке». Мультфильмы.
8.45 Домашняя библиотека.
9.00 Новости.
9.10 Слово пастыря.
9.30 Не зевай!.
10.00 Утренняя почта.
10.35 Смак.
10.55 Возвращение Третьяковки.
11.25 Фильм «Ночной гость».
12.25 Умники и умницы.
13.10 Под знаком «Пи».
13.40 «С молитвой о мире».
14.00 Новости.
14.20 Мультфильмы.
15.10 Америка с М.Таратутой.
15.40 В мире животных.
16.15 «Колесо истории».
17.00 Новости.
17.25 Ералаш.
17.40 Фильм «Мой ласковый и нежный зверь».
19.45 «Спокойной ночи, малыши!».
20.00 Время.
20.50 Что? Где? Когда?.
22.10 «Каламбур».
22.40 Фильм «Любовник».

Канал «Россия»
7.00 Лукоморье.
7.25 Мультфильмы.
8.30 По вашим письмам.
9.00 Книжная лавка.
9.15 Парламентская неделя.
10.00 Вести в одиннадцать.
10.15 Тележурнал «Здоровье».
10.30 Доброе утро.
11.00 21-й кабинет.
11.30 Анонимные собеседники.
12.00 Поэт в России – больше, чем поэт.
12.25 Проще простого.
13.00, 19.00, 22.55 Вести.
13.20 «Золотые годы». С. 5.
14.15 Ничего, кроме...
14.30 Де факто.
14.55 «Сад культуры».
15.25 Своя игра.
15.55 Мультфильмы.
16.20 Фильм «Квадрат».
17.40 Старая квартира.
19.35 Субботний вечер с Михаилом Ульяновым.
20.55 Погода на завтра.
21.05 Совершенно секретно.
22.00 «Открытые новости».
23.10 Программа «А».
24.00 Лучшие игры НБА.

Санкт-Петербург
9.25 По реке плывет топор.
9.55, 11.55, 13.55, 15.55, 18.55 Информ ТВ.
10.10 «Честь имею».
10.40 «Необузданная Африка».
11.10 Ток-шоу «Наобум». А.Збруев.
11.40 Страсти-мордасти.
12.10 «Привидения». Телеспект.
14.10 Еще одна Россия.
14.45 Усадьбы.
15.10 Спортивное обозрение.
15.25 Парадоксы истории.
16.10 10 лет спустя... К юбилею «Терем- квартета».
16.20 «Симфония Лимбурга».
16.30 Детское ТВ: Студия «Вообрази».
16.55 Зебра.
17.35 Показывает ЛОТ.
18.40 Большой фестиваль.
19.20 «Женщина в белом».Х/ф.С.1.
20.40 К 75-летию Г.Орлова.
20.55 Светская хроника.
21.10 Блеф-клуб.
21.45 «Парад парадов».
22.45 Экспресс-кино.
23.10 «Замужем за мафией». Х/ф.

НТВ
7.00 Сегодня утром.
9.00 Х/ф «Большие приключения Робин Гуда».
10.35 Телеигра «Пойми меня».
11.00 Сегодня в полдень.
12.00 Хоккей. Регулярные матчи НХЛ. «Флорида» – «Даллас».
14.30 Панорама.
15.00 Сегодня днем.
16.00 Сериал по выходным. «ЦРУ. С. 3 «Движущиеся мишени».
16.30 «Великая иллюзия. Большое путешествие в Голливуд». Ф. 2.
17.00 «Человек-паук. С. 2 «Охотники за пауком».
17.30 «Я и моя собака».
18.00, 21.00 Сегодня вечером.
18.30 «Человек в маске».
19.20 «Криминальная Россия: современные хроники».
20.00 Намедни.
20.45 Куклы.
21.35 Фильм «Увидеть Париж и умереть».
23.40 Третий глаз.
0.25 Ночной канал.»Плейбой».

8 канал
15.00 Мульт-планета.
15.30 «Брекстон».
16.15 Власть народа.
16.45 Х/ф «Последний из могикан».
18.45 У.Дисней. «Питер Пэн».
19.15 Х/ф «Одинокий голубь». С. 1.
20.45 Полископ.
21.15 Hi-Fi Music.
21.45 Х/ф «Война».
23.55 Без комментария.

Нядзеля 24 лістапада

Белорусское телевидение
8.00 Новости.
8.10 «Свет любви».
8.40 «Конон».
9.05 Телебом.
9.35 Студия «Колыбельная».
10.10 «Все нормально, мама!»
10.40 Туроб»ектив.
11.00 Колесо времени.
11.30 Студия»Окно».
12.00 Новости.
12.10 Творцы.
13.10 Международный курьер.
13.35 Вершина мира.
14.00 Золотая лира.
15.00 Новости.
15.10 Мост.
15.45 «Шаги навстречу».
16.50 «На исходе лета». Х/ф.
18.00 Новости.
18.10 Золотые ключи.
18.45 Бездельник.
19.15 Компьютерный полигон.
19.40 Колыбельная.
20.00 Резонанс.
20.50 Спортивный телекурьер.
21.10 Новости-ТВ.
21.25 Ток-шоу «Карамболь».
22.05 Х/ф «Болезнь любви».
24.00 Новости.
0.10 Бархатный сезон.

ОРТ
7.00 Фильм «Пятнадцатилетний капитан».
8.20 Мультфильмы «Маугли». «Приключения барона Мюнхгаузена».
9.00 Новости.
9.15 «Непутевые заметки» Дм.Крылова.
9.30 Пока все дома.
10.10 Утренняя звезда.
11.00 «Армейский магазин».
11.30 Играй, гармонь любимая!.
12.00 Провинциальные истории.
12.30 Сериал «Подводная одиссея команды Кусто».
13.25 Смехопанорама.
14.00 Новости.
14.20 «В гостях у Иоганна Штрауса».
15.05 Клуб путешественников.
15.50 Как-то раз.
16.00 Мультфейерверк.
16.45 «Один на один».
17.15 «Счастливый случай».
18.05 Клуб «Белый попугай».
19.00 Время.
19.40 Фильм «Имя Розы».
22.10 Футбольное обозрение.
22.40 Новости.
22.50 Х/ф «Трам-тарарам, или Бухты-барахты».

Канал «Россия»
7.00 Лукоморье.
7.25 Мультфильм.
8.20 Лотто-миллион.
8.30 Пилигрим.
9.00 Устами младенца.
9.30 Присяга.
10.00 Вести в одиннадцать.
10.15 Русское лото.
10.55 Приз группы «Савва».
11.00 Человек на Земле.
11.30 Книжная лавка.
12.00 Телетеатр. М.Митуа. «Аккомпаниатор».
12.25 Проще простого.
13.00, 23.40 Вести.
13.20 «Золотые годы». С. 6.
14.15 Ничего, кроме...
14.30 Диалоги о животных.
15.00 Караоке по-русски.
15.30 Футбол без границ.
16.00 Репортер.
16.15 Поют драматические артисты.
16.40 «У всех на устах».
17.00 Волшебный мир Диснея.
18.00 «...Время любви».
19.00 Зеркало.
19.55 Погода на завтра.
20.00 Репортаж ни о чем.
20.15 «Волга-Волга». Х/ф.
22.05 «Колизей».
23.00 У Ксюши.
23.35 Деловые игры.
23.55 Петербургские сезоны.

Санкт-Петербург
9.25 Папа, мама и я – спортивная семья.
9.55, 11.55, 13.55, 15.55, 18.55 Информ ТВ.
10.10 Овертайм.
10.40 «Необузданная Африка».
11.10 «Театральные истории». Х/ф.
12.10 «Головастик и кит». Х/ф.
13.40 10 лет спустя... К юбилею «Терем-квартета».
14.10 Еще одна Россия.
15.15 Играет Джонатан Гилад.
16.10 Спортивная программа.
16.35 Детское ТВ: «Полосатая музыка», «Сказка за сказкой».
17.35 Показывает ЛОТ.
18.40 Сокровища Петербурга.
19.25 «Женщина в белом». С. 2.
20.30 Флоту быть.
20.45 Мультфильм для взрослых.
20.55 У всех на виду.
21.10 Ноу смокинг.
21.55 Международное обозрение.
22.25 «Посмотрим».
22.40 «Африканыч». Х/ф.

НТВ
7.00 Сегодня утром.
9.00 Х/ф «Жизнь и удивительные приключения Робинзона Крузо».
10.35 «Пойми меня».
11.00 Сегодня в полдень.
12.00 Фильм «Искатели приключений» (Франция-Италия).
13.40 «НТВ-плюс».
14.00 Д/ф «Дикая природа».
15.00 Сегодня днем.
16.00 «Ключи от форта Байяр».
17.30 «Сто к одному».
18.00 Сегодня вечером.
18.30 Х/ф «Риск без контракта».
20.00 Итоги.
21.10 Х/ф «Вой».
22.50 Лучшие шоу и варьете мира. «Ширли Бейси и ее друзья».

8 канал
15.00 Х/ф.
17.30 Научно-популярный экран.
18.00 Х/ф «Обратная сторона Луны».
19.30 У.Дисней. Из серии Микки Маус (1930 год).
20.00 «Одинокий голубь». С. 2.
21.30 Экспертиза.
22.00 Новости «К-видео».
22.30 Х/ф «Торговец оружием».
23.55 Без комментария.

ЖАЛОБА

Вечная памяць Анатолю Майсеню

Учора, 14 лістапада, праводзілі ў апошні шлях Анатоля Майсеню — вядомага беларускага палітыка, журналіста, кандыдата ў дэпутаты Вярхоўнага Савета.

З 10 да 13 гадзінаў у Доме літаратара ў Мінску родныя, блізкія, сябры, калегі развітваліся з нябожчыкам. У 14 гадзін на Паўночных могілках Мінска, дзе пахавалі Анатоля Майсеню, адбылася грамадзянская паніхіда.

А.І.Майсеня нарадзіўся 4 студзеня 1959 года ў в.Вялікая Ліпа Нясвіжскага раёна Мінскай вобласці ў сям'і сельскіх настаўнікаў. Закончыў інстытут замежных моваў і аспірантуру інстытута філасофіі і права Акадэміі навук Беларусі, пасля абараніў дысертацыю і атрымаў ступень кандыдата філасофскіх навук. У свой час ён працаваў каментатарам на Беларускім і карэспандэнтам на Расійскім тэлебачанні, палітычным аглядальнікам «Народнай газеты». З 1992 года ўзначальваў Нацыянальны цэнтр стратэгічных ініцыятыў «Усход—Захад».

Загінуў Анатоль Майсеня ў аўторак, 12 лістапада, у 7:30 раніцы на 286-м кіламетры шашы Брэст-Мінск ў аўтамабільнай катастрофе. Трагедыя адбылася на тэрыторыі Стаўбцоўскага раёна каля вёскі Яблынаўка. Супрацоўнік ДАІ Стаўбцоўскага РАУС Віктар Протас, які непасрэдна выязджаў на месца аварыі, паведаміў карэспандэнту СВАБОДЫ, што аўтамабіль *Jeep-Cherokee,* якім кіраваў А.Майсеня, урэзаўся ззаду ў грузавік «ГАЗ-53», (яго цягнуў на буксіры «КамАЗ»). У той злашчасны дзень прэзідэнт Нацыянальнага цэнтра стратэгічных ініцыятыў «Усход-Захад» А.Майсеня вяртаўся дамоў з дзвюх міжнародных канферэнцый, прысвечаных праблемам міжнароднай бяспекі, якія праходзілі ў Вене і Рыме.

Міліцыя не выключае, што Анатоль Іосіфавіч за рулём задрамаў. Па словах В.Протаса, «джып», рухаючыся на хуткасці прыкладна 140 кіламетраў у гадзіну, стукнуўся ў грузавік так моцна, што «ГАЗ-53» у выніку нават перакуліўся. Жонка кіроўца грузавіка, якая сядзела побач у кабіне, у выніку аварыі атрымала моцныя цялесныя пашкоджанні і была дастаўленая ў рэанімацыю. Анатоль Майсеня памёр па дарозе ў бальніцу.

Віктар ВАЛАДАШЧУК

На здымку: аўтамабіль А.Майсені пасля аварыі.

ПАРАДЫ

Не давайце волю сваёй злосці

Чалавек раззлаваўся. Сітуацыя непрыемная, але, на жаль, звычайная, мы з гэтым сутыкаемся ледзь не штодня. Паспрабуем спакойна прааналізаваць «раззлаваныя» паводзіны — гэта дапаможа ў далейшым.

Адчуваць злосць — амаль тое ж самае, што адчуваць боль. Найпершае жаданне чалавека, якому баліць, — каб боль суцішыўся. Найпершае жаданне раззлаванага чалавека — каб суцішылася злосць. Раззлаваны шукае спосаб «вымесціць» свае пачуцці, яму здаецца, што трэба перш за ўсё знайсці вінаватага і адпомсціць яму. Гэта, як здаецца раззлаванаму чалавеку, супакоіць яго і суцішыць непрыемныя эмоцыі.

У такіх развагаў нібыта ёсць логіка — але толькі на першы погляд. На самой справе ў той момант, калі мы кідаем у твар «крыўдзіцелям» свае абвінавачанні, калі ў запале крычым і лаемся, гэта ўсяго толькі выхад эмоцый, а наш розум папросту няздольны да разважанняў.

Псіхолагі сцвярджаюць, што ў гэтым выпадку чалавек паводзіць сябе паводле схемы, якая складваецца ў пяцігадовым узросце: знайдзі таго, хто цябе пакрыўдзіў, і зрабі яму таксама балюча. Згадзіцеся, што гэта — схема дзіцячых, а не дарослых разважанняў. Дарослы чалавек павінен разумець сапраўдныя прычыны раздражнення.

Раззлаваўшыся, вы не задумваецеся аб тым, што ж на самой справе давяло вас да такога стану. Вы проста знаходзіце ахвяру і пачынаеце выліваць на яе злосць. Вы заяўляеце ў вочы «крыўдзіцелю», што ён ва ўсім вінаваты, нічога не варты і ўвогуле дрэнны чалавек. І той (замест таго, каб суаднесці ваш гнеў з нейкім канкрэтным сваім учынкам) прымае гэтыя абвінавачванні на асабісты рахунак, лічыць, што яны маюць дачыненне ўвогуле да ягонай чалавечай годнасці, і ў сваю чаргу пачынае наступаць. Кола канфлікту замыкаецца.

Выйсце вельмі простае: гаварыце праўду! Вам можа здавацца, што вы і так гаворыце праўду, якая заключаецца ў «развянчанні» нягодніка — якім можа быць і несвядомае дзіця, і вашая пяшчотная жонка. Але праўда не ў гэтым. Праўда ў тым, што асабіста вы раззлаваліся — і гэта нарадзіла эмоцыю гневу. Зразумейце самі і адкрыта прызнайцеся сабе, што той, хто вас раззлаваў, — зусім не дрэнны чалавек. Дрэнны ўсяго толькі ягоны ўчынак. Не абвінавачвайце сваю жонку ў тым, што яна балбатуха і дурніца. Скажыце ёй праўду: «Я вельмі злуюся, калі ты доўга размаўляеш па тэлефоне». І тады вам у адказ не прыйдзецца чуць: «Гэта я дурніца? А сам ты ведаеш хто?..»

Асабліва небяспечна злавацца на маленькіх. Вашае дзіця не заўсёды можа ўсвядоміць, што стала прычынай злосці бацькоў. Дзеці, якіх пастаянна папракаюць, могуць страціць самапавагу, яны будуць увесь час адчуваць сябе вінаватымі — не ведаючы, у чым. А гэта адаб'ецца на школьных поспехах і адносінах з таварышамі. Нельга крычаць дзіцяці: «Нягоднік! Лайдак!». Лепш скажыце яму спакойна, што ў ягоных паводзінах няправільнага, што канкрэтна вас раззлавала. Паверце, гэта будзе мець больш плёну.

А тым, хто пастаянна сутыкаецца з раззлаванымі людзьмі і іхнімі папрокамі, прапаную два простыя правілы:

— Ніколі не ўспрымайце рэзкія абвінавачванні як абразу вашай чалавечай годнасці, не губляйце самапавагі.

— Калі вас абвінавачваюць ва ўсіх грахах — не спрачайцеся, не абвяргайце, не апраўдвайцеся і не абвінавачвайце ў сваю чаргу праціўніка: гэта толькі эмоцыі.

Навошта ж шукаць сэнс там, дзе яго няма?

Ганна СЕНЕШ

Узор сем'яніна

Гэтымі днямі гродзенцы знайшлі ў сваіх паштовых скрынях улёткі на рускай мове, падпісаныя «группой поддержки президента».

Змест, праўда, датычыць толькі жанчын. Да іх звяртаюцца з просьбай падтрымаць на рэферэндуме *«доброго и горячо любимого»* прэзідэнта. Спосаб падтрымкі прапануецца даволі незвычайны. Жанчын заклікаюць вышыць на адзенні і споднім сваіх мужоў наступныя лозунгі: *«Лукашенко — мужчина моей мечты», «Лукашенко — единственный настоящий мужчина во всей Белоруссии», «Лукашенко — образец семьянина для всех мужчин».*

Л.БУТВІЛОЎСКАЯ

Сярго спадабаўся не ўсім

З'яўленне новых помнікаў публіка ўспрымае па-рознаму.

Не паспелі ў Барысаве паставіць новы бюст Сярго Арджанікідзэ, як пасля ўрачыстага адкрыцця ў першую ж ноч (з 6 на 7 лістапада) помнік аблілі зялёнай і белай фарбамі. Як паведамілі нам у барысаўскай міліцыі, на ачыстку металічнага Сярго спатрэбілася ўсяго 20 хвілін.

А.Д.

Творчасць «на злобу дня» і міліцэйская пільнасць

У Светлагорску на цэнтральнай вуліцы горада хтосьці павесіў лукашэнкаўскі чырвона-зялёны сцяг «са змяненнямі і дапаўненнямі».

У цэнтры сцяга было акуратна намаляванае вялікае белае кола, а ў ім — чорная фашысцкая свастыка. Напэўна, такім спосабам невядомыя асобы далі характарыстыку цяперашняй прэзідэнцкай уладзе на Беларусі. Сцяг правісеў тры дні на даху шматпавярховага будынка (на 1-м паверсе якога размяшчаецца цэнтральная гарадская бібліятэка), затым быў зняты міліцыяй.

Тым часам у цэнтры гарадскога пасёлка Парычы (гэтага ж раёна) на галоўнай вуліцы ўжо чатыры месяцы красуецца надпіс: «Лукашенко — козья морда». Надпіс выкананы вялізнымі літарамі на сцяне адной з крамаў і добра чытаецца нават з міжгародных рэйсавых аўтобусаў, маршруты якіх праходзяць якраз па гэтай вуліцы.

А яшчэ ў адным выпадку светлагорская міліцыя праявіла невераґодную пільнасць. Здарылася гэта 2 лістапада ў тутэйшым Палацы культуры хімікаў, дзе міністр Кенік і кіраўнік прэзідэнцкай парламенцкай фракцыі Канаплёў тлумачылі народу мудрую палітыку Лукашэнкі. Пакуль народ у зале, пазяхаючы, слухаў прамовы пасланцоў прэзідэнта ды чакаў абяцанага пасля выступленняў бясплатнага канцэрта ансамбля «Верасы», міліцыянты заўважылі ў фае чалавека з «падазроным» поліэтыленавым пакетам. Двое работнікаў міліцыі абшукалі пакет, але нічога (акрамя некалькіх асобнікаў газеты «Сенсация») там не знайшлі. Тым не менш міліцыянты чамусьці адабралі пакет з газетамі ў чалавека, якому ён належаў (гэта быў жыхар горада Віктар Георгіевіч Ахрамчук) ды адвезлі газеты ў гарадскі аддзел унутраных справаў. Ніякіх пратаколаў пры гэтым не складалі.

В.Ахрамчук вымушаны быў накіравацца за сваімі рэчамі ў ГРАУС. Там яму ўсё вярнулі, але так і не растлумачылі, у чым заключаўся сэнс гэтай міліцэйскай «аперацыі». Хутчэй за ўсё, міліцыянтам, якія ахоўвалі мінскіх чыноўнікаў, проста не было чым заняцца. Бо на ахову быў сцягнуты ці не ўвесь асабовы склад тутэйшай міліцыі.

Анатоль АЛЯКСЕЕЎ

Паглынула полымя

За 10 месяцаў гэтага года ў краіне адбылося 14.518 пажараў, матэрыяльныя страты склалі 246 млрд. 96 млн. рублёў (больш за 12 мільёнаў доляраў).

У прэс-цэнтры Рэспубліканскага ўпраўлення ваенізаванай пажарнай службы таксама паведамілі, што ў агні загінула 557 чалавек, у тым ліку 56 дзяцей. Агонь знішчыў 1.022 галавы жывёлы, 387 адзінак тэхнікі, 3.738 розных збудаванняў, амаль 11 тыс. тон сена і саломы.

Валодзя ЯНЧУК

Патануў у нафце

Днямі каля вёскі Васількоў Рэчыцкага раёна на буравой свідравіне № 28, якая належыць Рэчыцкаму нафтаваму ўпраўленню, загінуў 41-гадовы рабочы А.Рудзінок.

Гэта здарылася падчас рамонтных работ. Мужчына сарваўся з вышкі свідравіны, зваліўся ў 50-кубовую ёмістасць, напоўненую воданафтавай эмульсіяй, і патануў.

Мікалай ГРЫПІЧ

Ліберальна-дэмакратычныя рэкеціры

У Брэсце затрыманыя двое грамадзянаў Расіі, жыхары г.Саранска 35-гадовы А.Бардзін і 32-гадовы А.Левашоў.

Яны абвінавачваюцца па падазрэнні ў вымагальніцтве 60 млн. рублёў у дырэктара і бухгалтара брэсцкай камерцыйнай фірмы «Сінтэс».

Выбіваннем грошай у прадпрымальнікаў цяпер нікога не здзівіш. Але ў гэтай крымінальнай гісторыі цікава тое, што рэкеціры расійскага паходжання мелі пры сабе сапраўдныя пасведчанні начальнікаў аддзяленняў службы бяспекі ліберальна-дэмакратычнай партыі Беларусі. Па факце вымагальніцтва ўзбуджаная крымінальная справа, вядзецца следства.

Анатоль МІРСКІ

Беларуска-літоўскі інтым

Нядаўна ў Вільні закончыўся суд над грамадзянінам Літвы К.Расюкявічусам. Яму інкрымінавалася спроба нелегальнага перасячэння беларуска-літоўскай мяжы. Аднак у ходзе следства высветліліся цікавыя падрабязнасці.

Памежнікі затрымалі Расюкявічуса на тэрыторыі Воранаўскага раёна, калі ён спрабаваў нелегальна пераехаць мяжу. У ягоным аўтамабілі знаходзіліся пяць беларускіх дзяўчат. Як патлумачыў Расюкявічус на судзе, ён вёз іх у Літву «на інтымную аплочваемую працу». Вербаваў дзяўчат ягоны напарнік, уладальнік адной мінскай камерцыйнай фірмы.

Алесь КАСТРАВІЦКІ

СПОРТ

Памянялі коней на пераправе

ГАНДБОЛ: КАНФЛІКТ ПАГАСІЛІ

Чытачы ўжо ведаюць, якія страсці разгарэліся вакол рашэння кіраўніцтва гандбольнага клуба СКА (Мінск) праводзіць хатнія матчы Лігі чэмпіёнаў у Германіі з-за *«няпэўнага палітычнага становішча ў Беларусі».* Міністр спорту забараніў выезд у Германію, у Еўрапейскую федэрацыю гандболу накіраваны факс з просьбай усё ж такі перанесці матчы ў Мінск. Аднак з ЕФГ паступіў адмоўны адказ з матывіроўкай: позна! А калі б мінчане не прыехалі ў Германію — гэта б выклікала адміністратыўныя і фінансавыя штрафныя санкцыі. Таму міністр спорту і турызму Уладзімір Рыжанкоў прыняў мудрае рашэнне: няхай едуць і гуляюць, але каб іншым разам...

Армейцы правялі матч у Бад-Херсфельдзе ў прысутнасці 3.000 гледачоў супраць чэмпіёна Германіі «Кіля». Першыя 26 хвілін на пляцоўцы ішла роўная гульня — 9:9, але потым немцы ўключылі рэзервовыя сілы, якіх у актыве беларусаў не аказалася, і ў выніку разбілі «гаспадароў» — 27:15 — на карысць «Кіля».

ВАЛЕЙБОЛ: «КАМУНАЛЬНІК» МАЦНЕЙШЫ ЗА «МЕТАЛАЦА»

Гродзенскі «Камунальнік» паспяхова пераадолеў бар'ер першага папярэдняга круга ў розыгрышы Кубка Еўрапейскай канфедэрацыі валейбола, двойчы «ўсухую» перамогшы харвацкі «Металац».

ФУТБОЛ: НОВАЯ СТАРАЯ «МЯТЛА»

Чэмпіён СССР 1982 года, былы варатар мінскага «Дынама» Міхаіл Вергіенка зноў прызначаны галоўным трэнерам нацыянальнай зборнай Беларусі, на чале якой ён быў паўтара года ў 1992—1994 гадах. Папярэдні настаўнік (дарэчы, таксама ўладальнік «саюзнага золата») адхілены ад пасады ў сувязі з незадавальняючым выступленнем зборнай каманды ў адборачных матчах чэмпіянату свету. Праўда, выканкам федэрацыі футбола такога прысуду не выносіў. Але калі ўжо трэнера мяняюць — усё і так ясна.

ЧЭМПІЯНАТ СВЕТУ: ШАТЛАНДЫЯ НАПЕРАДЗЕ

У чацвёртай еўрапейскай адборачнай групе, дзе выступае і зборная Беларусі, адбыліся два матчы. Аўстрыйцы ў Вене з вялікімі цяжкасцямі адолелі латышоў — 2:1, а шатландцы ў Глазга атрымалі вельмі важную перамогу над шведамі — 1:0, і цяпер стаяць на пачатку турнірнай табліцы.

	Г	А
1. Шатландыя	3	7
2. Аўстрыя	3	7
3. Швецыя	4	6
4. Беларусь	4	4
5. Эстонія	2	3
6. Латвія	4	1

Некаторыя астатнія вынікі выглядаюць так: *Люксембург — Расія — 0:4, Партугалія — Украіна — 1:0, Польшча — Малдова — 2:1, Азербайджан — Венгрыя — 0:3, Албанія — Арменія — 1:1, Грузія — Англія — 0:2.*

З іншых вынікаў трэба адзначыць разгром, які ўчыніла зборная Македоніі футбалістам Ліхтэнштэйна — 11:1, прычым — у гасцях. Каманда Галандыі выйграла ў зборнай Уэльса з лікам 7:1, а зборная Турцыі разграміла футбалістаў Сан-Марына — 7:0. Кіпрыёты нечакана перамаглі ізраільцян — 2:0, а чэмпіён Еўропы — зборная ФРГ — дома здолела згуляць толькі ўнічыю супраць Паўночнай Ірландыі — 1:1.

Сямён ПЛОЦ

Падпісны індэкс 63887 E-mail: edit@svaboda.minsk.by Internet:.http:\\www.gis.minsk.by © СВАБОДА Спасылка на газету СВАБОДА абавязковая Наклад 90.000 (1-шы завод — 48.820)
Нумар падпісаны ў друк 14.11.96 (15.00) Надрукавана на паліграфічнай фабрыцы «Чырвоная зорка» (г.Мінск, 1-шы Загарадны завулак, 3) ЛВ № 215 Заказ 2630